

341.104

ส 271 ก

8.9

การรับรู้ของข้าราชการครูจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ปริญญานิพนธ์

ของ

สมภาพ สุขกลัด

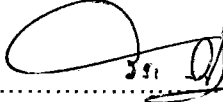
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

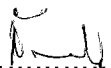
มีนาคม 2543

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

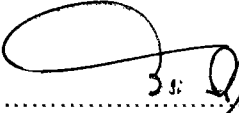
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

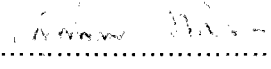
 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระ สุภากิจ)

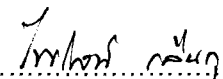
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

คณะกรรมการสอบ

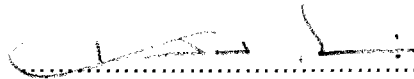
 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระ สุภากิจ)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 10 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2543

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ จัดทำสำเร็จลงไปได้ด้วยดีก็เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบ แก้ไขและให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ ทั้งยังได้รับความกรุณาจากอาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์ และอาจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ที่ร่วมเป็นกรรมการเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่า ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.กิริติ ศรีวิเชียร จากสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี (นายศิลปชัย หอมทรัพย์) ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี (นายรัชชัย พิกุลแก้ว) ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี (นายอนันต์ สุขกลัด) และศึกษาธิการอำเภอบางกรวย (นายถวิล ทวีวัน) ที่กรุณาให้เกียรติเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมถึงขอขอบคุณศึกษาธิการอำเภอ ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ และนักวิชาการศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ช่วยเหลือในการรวบรวมแบบสอบถาม

ขอขอบคุณข้าราชการครูในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่เป็นกลุ่มทดสอบเครื่องมือ ขอขอบคุณข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณท่านนายอำเภอด่านมะขามเตี้ย (นายธีรศักดิ์ ศรีพัฒน์พงศ์) และข้าราชการสำนักงานศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย ทุกคน ที่เข้าใจ ห่วงใย และให้กำลังใจ

ประโยชน์ใดของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยขอบเป็นกตเวทิตาคุณแต่บิดา มารดา คุณครู – อาจารย์ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ร่วมสรรค์สร้าง ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ ประสบการณ์ รวมถึงให้ความเมตตาเอื้อเฟื้อ ให้การสนับสนุนตลอดมา

สมภพ สุขกลัด

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	8
	สมมติฐานในการวิจัย	9
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
	ทฤษฎีเหตุจูงใจ	12
	ทฤษฎีการรับรู้	17
	ปัจจัยที่กำหนดการรับรู้	17
	ประเภทและความหมายของการรับรู้	19
	การรับรู้ในบทบาท	22
	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษา	23
	สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	25
	ข้อมูลจังหวัดกาญจนบุรี	32
	เอกสารงานและวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	37
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	38
	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	38
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	41
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	66
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	67
การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
อภิปรายผล	73
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	78
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	89
ภาคผนวก ข แบบสอบถามการวิจัย	92
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	99
ภาคผนวก ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	101
ประวัติย่อของผู้วิจัย	127

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1	จำนวนสถานศึกษาและจำนวนครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	33
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามสังกัด	37
3	จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืน จำแนกเป็นสังกัด	40
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะด้านชีวสังคม	46
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จากสื่อหรือช่องทางประเภทต่าง ๆ	48
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเหตุฉุกเฉินในการรับรู้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวม และจำแนกแต่ละด้าน	49
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุฉุกเฉินในการรับรู้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รายข้อ.....	50
8	คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการแปลตามระดับการรับรู้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกแต่ละด้านและ โดยรวม	53
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รายข้อ	54
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเหตุฉุกเฉินในการรับรู้กับการรับรู้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	56
11	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามสังกัด ..	58
12	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา	59

13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา	60
14	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	61
15	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ	62
16	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน เมื่อให้การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมเป็นตัวแปรตาม	63
17	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน เมื่อให้การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านบทบาทของครูเป็นตัวแปรตาม	64
18	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แต่ละขั้นตอน เมื่อให้การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านความก้าวหน้าของครู เป็นตัวแปรตาม.....	65

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
2 แสดงกระบวนการของการรับรู้	17
3 แบบจำลองการรับรู้ในบทบาท	22

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน และมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในแต่ละประเทศ จนอาจกล่าวได้ว่าโลกในปัจจุบันนั้น เป็นเพียงหมู่บ้านเดียว ปัญหาหรือกฎเกณฑ์ของมนุษย์ในซีกโลกหนึ่ง จะเป็นปัญหาหรือกฎเกณฑ์ของอีกซีกโลกหนึ่ง ซึ่งเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) กระแสดังกล่าวเป็นตัวการที่จะผลักดันและส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง การศึกษา และวัฒนธรรม เป็นยุคแห่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแข่งขันและเพื่อความยั่งยืนอยู่ได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรีในสังคมโลก (ธาวิต สุขพานิช. 2536 : 10)

กระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วดังกล่าว ส่งผลให้เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างเฉียบพลันและส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงด้านอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้เป้าหมายของการพัฒนาประเทศที่คาดหวังไว้ต้องพังทลายลง จนต้องขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ IMF และจากสถานการณ์ดังกล่าวนี้เอง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยต้องเร่งการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน (สำนักพัฒนาโครงสร้างส่วนราชการและอัตรากำลัง. 2541 :1) แนวทางการพัฒนาที่สำคัญที่สุดต้องเริ่มจากการพัฒนา “คน” เพราะเมื่อคนมีคุณภาพแล้วจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ที่ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและทศวรรษหน้าโดยเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางหรือเป็นจุดหลักของการพัฒนา ทั้งนี้การพัฒนาดังกล่าวจะนำไปสู่วิสัยทัศน์ “ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมมีสมรรถภาพ เสรีภาพ ความยุติธรรม และมีการพัฒนาที่สมดุลบนพื้นฐานแห่งความเป็นไทย” ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืนที่จะทำให้คนไทยส่วนใหญ่มีความสุขในระยะยาว (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2540 : 1)

สำหรับการแข่งขันของโลกในศตวรรษที่ 21 ประเทศชาติจะอยู่รอดได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชาชน โดยเฉพาะ การฝึกอบรม การเลี้ยงดู และการจัดการศึกษา จะต้องส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เจริญเต็มศักยภาพในหลาย ๆ มิติ การจะเรียนรู้สังคมไทยในอนาคต จะต้องข้ามจากสังคมข่าวสารข้อมูล (Information Society) มาเป็นสังคมความรู้ (Knowledge Society) เพราะสังคมข่าวสารข้อมูลจะมีแต่การบริโภคข่าวสาร ศึกษาและแลกเปลี่ยนข่าวสาร ไม่มีการศึกษา

วิเคราะห์ย่อยข่าวสารเป็นองค์ความรู้ ฉะนั้นก่อนจะย่างก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องสร้างสังคมไทยให้เชื่อมโยงความรู้กับปัญญาและนำคุณค่าของแต่ละสิ่งมาเกื้อกูลกัน เป็นชีวิตที่อยู่ด้วยปัญญา เป็นชีวิตที่ประเสริฐสุด เป็นชีวิตและสังคมที่จะทนไม่ได้ถ้าไม่ได้รู้ความจริง เป็นชีวิตและสังคมของความรู้ มีวิธีการเรียนรู้และพัฒนาความรู้อยู่ตลอดเวลา (วิชัย วงษ์ใหญ่ . 2542 : 1)

จากการศึกษาคุณภาพของคนในสังคมไทยปัจจุบันพบว่าในเชิงปริมาณประชากรมีการศึกษาโดยเฉลี่ยเพียง 5.3 ปี เท่านั้น (เนื่องจากการศึกษาภาคบังคับเดิมของไทย คือ 4 ปี) สำหรับในเชิงคุณภาพ ถึงแม้ว่าจะมีนักเรียนไทยที่ได้เหรียญทองในการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการมาบ้าง แต่การแข่งขันในภาพรวมแล้ว ประเทศไทยยังอยู่ในลำดับไม่ดีขึ้น จากข้อมูลโอลิมปิกวิชาการพบว่าในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ประเทศที่เป็นมหาอำนาจทางการศึกษา อันดับที่ 1 คือ ประเทศจีน ส่วนประเทศเวียดนาม ซึ่งล้าหลังไทยอยู่ 20 ปี อยู่ในลำดับที่ 11 ขณะที่ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 46 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไต้หวัน และประเทศสิงคโปร์ แล้ว ไทยยังอยู่ห่างชั้นจากประเทศเหล่านี้มาก หากเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรม ประเทศไทยต้องใช้คนถึง 19 คน จึงจะเท่ากับคนญี่ปุ่นเพียง 1 คน และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเกษตรกับประเทศอิสราเอล ประเทศไทยใช้คน 61 คน จึงจะเท่ากับคนอิสราเอล 1 คน ทั้งยังพบอีกว่าความสามารถในการผลิตด้านการเกษตรของเกษตรกรไทย ยังอยู่ต่ำกว่าประเทศมาเลเซีย

กล่าวโดยสรุปแล้ว อันดับโลกในการแข่งขันของคนไทย จึงอยู่ในระดับต่ำมาก ทั้งนี้ย่อมแสดงว่าคุณภาพคนไทยต่ำ ทั้งที่คนไทยฉลาดไม่แพ้ชาติอื่น ๆ แต่ระบบการศึกษาของคนไทยทำให้คนไทยฉลาดไม่ทันชาติอื่น ๆ การศึกษาไม่ได้สอนให้ผู้เรียนคิด แต่กลับสอนท่องจำแบบนกแก้วนกขุนทอง ดังจะเห็นได้จากการทำข้อสอบแบบปรนัย เด็กไทยไม่ต่างจากสิงคโปร์ แต่ในการทำข้อสอบแบบอัตนัย เด็กไทยมีคะแนนต่ำกว่าสิงคโปร์มาก ทั้งที่ประเทศไทยใช้ทุนในการจัดการศึกษาสูงเป็นลำดับต้น ๆ ของเอเชีย คือ 3.8 % ของ GDP หรือ สูงถึง 26 % ของงบประมาณที่ยังไม่ได้หักใช้หนี้เป็นงบประมาณเพื่อการศึกษา ซึ่งเท่ากับ 221,000 ล้านบาท (สุจินต์ ปัทมาภ. 2542 : 43)

บริบทดังกล่าวนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของประเทศครั้งใหญ่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 8 (2540 – 2544) โดยมุ่งให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคมได้อย่างแท้จริง ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ (อ่ำรุณ จันทวานิช. 2542 : 5) ฉะนั้นความพยายามที่จะพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายสู่การสร้างคนจึงต้องอาศัยการระดมความคิด ความเข้าใจ และความร่วมมือ อย่าง

หลากหลาย เพื่อให้เกิดกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งไปสู่การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ. 2542 : 5) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงได้กล่าวถึงปรัชญาและทิศทางการศึกษาที่ต้องการเห็นความมีส่วนร่วมของทุกส่วนของสังคมในการจัดการศึกษา มีการกำหนดไว้ชัดเจนว่า การศึกษามีหมายถึง การเรียนรู้ตลอดชีวิตของทุกคน โดยการจัดการศึกษายึดผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญที่สุดหรือให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ พร้อมกับเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

แนวทางหนึ่งที่จะพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย ไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าวได้ ก็คือ “การปฏิรูปการศึกษา” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) ได้ศึกษาวิจัยการปฏิรูปการศึกษา ของประเทศต่าง ๆ 7 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลี เวียดนาม และมาเลเซีย พบว่า ประเทศเหล่านั้นได้ปฏิรูปการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี (รุ่ง แก้วแดง. 2542 : 319) ซึ่งประสบผลสำเร็จโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่าย และมี “กฎหมายรองรับการปฏิรูป”

ความพยายามของนักการศึกษาของไทย สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป ที่ร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำประชาพิจารณ์หลายครั้งทำให้สามารถมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยกำหนดให้มีกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ และจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษา ดังความในมาตรา 81 ตอนหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ว่า “จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม...”

ฉะนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในครั้งนี้ มีที่มาจากสาเหตุสำคัญอย่างน้อย 5 ประการ (ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. 2542 : 19-20) คือ 1) เป็นเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนดเพื่อการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาและเป็นการปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ 2) เป็นการจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม 3) เพื่อให้เกิดการค้นคว้าวิจัยและการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม 4) เพื่อการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและเอกชน และ 5) ให้สถานศึกษาได้บริหารโดยองค์คณะบุคคลรวมถึงการคุ้มครองการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 เป็นต้นไปนั้นจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งท่ามกลางภาวะของความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาครั้งใหญ่ดังกล่าวนี้ บุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีส่วนสำคัญยิ่งและย่อมหนี

ไม่พ้นผลกระทบที่ตามมา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งประวัติศาสตร์ ครั้งหนึ่งทางการศึกษาของไทย (เดชา ทองสุวรรณ. 2542 : คำนำ)

การจัดการศึกษาจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใดนั้น สิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง คือ “คุณภาพของครู” (ถวิล มาตรเลียม. 2542 : 2) ซึ่งเป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญไปสู่การพัฒนา โดยเฉพาะผู้บริหาร ต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) เป็นผู้นำไปสู่การสร้างจิตสำนึก ในหน้าที่ การเพิ่มพูนความรู้ และการพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึงและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตจะเปลี่ยนแปลงไป สถานศึกษายุคใหม่จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) สามารถประสานงานกับชุมชนที่ดี (รุ่ง แก้วแดง. 2542 : 278 – 179) รวมถึงครูจะต้องมีบทบาทที่เปลี่ยนไปเนื่องจากการเรียนการสอนในปัจจุบันไม่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ฉะนั้นอนาคตจึงต้องมีการปรับกระบวนการเรียนการสอนใหม่โดยคำนึงถึงว่า การเรียนเป็นสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เรียน ฉะนั้นต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ยึดความรู้ ความสามารถของผู้เรียน การเรียนการสอนจะเป็นรายบุคคลหรือจะมีกลุ่มที่เล็กลง รวมถึงครูผู้สอนต้องเป็นกัลยาณมิตร มีความหวังดี มีความคิดต่อผู้เรียนเช่นเดียวกับพ่อและแม่ โดยต้องมีความเป็นครูโดยอาชีพ และต้องเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา (Self-Directed Learning) และต่อเนื่องตลอดชีวิต (Life-Long Education)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่า ในขณะที่สถานศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงและปรับบทบาทตัวเอง ให้พร้อมที่จะกระตุ้นให้บุคลากรแสวงหาความรู้ให้กว้างขวางขึ้นรวมถึงการที่จะต้องพัฒนาทักษะทางวิชาชีพอยู่ตลอดเวลา พร้อมที่จะรับการประเมินจากภายในและภายนอก ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น ปัจจุบันครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาในแต่ละสังกัดมีการรับรู้สาระสำคัญในกฎหมายการศึกษานี้เพียงใด โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับบทบาทของครูที่เปลี่ยนแปลงรวมถึงความก้าวหน้าต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตัวครู และการรับรู้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังกล่าวมีเหตุจูงใจใดที่สำคัญนำไปสู่การรับรู้ นั้น โดยเฉพาะครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาของจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่กว้างขวางมากเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศ

เหตุผลที่ผู้วิจัยต้องการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ดังกล่าวเนื่องจาก 1) พื้นที่กว้างขวางมากและสภาพส่วนใหญ่เป็นป่าเขา มีลักษณะทั้งป่าโปร่งและป่าดงดิบ ถึงแม้ปัจจุบันจะเป็นเมืองท่องเที่ยว แต่ความเจริญมีเฉพาะในเขตเมืองใหญ่ เขตเทศบาลและบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว

เท่านั้น 2) สภาพที่ตั้งของสถานศึกษากระจายไปตามอำเภอต่าง ๆ ทั้ง 13 อำเภอ ซึ่งแต่ละอำเภอ มีพื้นที่กว้างขวาง การเดินทางผ่านที่ราบ ป่าเขาและบางแห่งมีความทุรกันดาร เช่น อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี ซึ่งกระทรวงการคลังได้ประกาศเป็นเขตท้องที่กันดาร เป็นต้น และ 3) จากสภาพความหลากหลายของพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งน่าจะมีผลกระทบต่อประชาชน ในด้านการติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ การคมนาคม และยิ่งน่าจะส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ รวมทั้งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาด้วย

นอกจากนั้น ในเดือน กันยายน พ.ศ. 2542 ผู้วิจัยได้มีส่วนร่วมกับผู้แทนจากสำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) เพื่อประเมินผู้บริหารสถานศึกษากรณีปรับปรุงตำแหน่งผู้บริหาร สถานศึกษาให้สูงขึ้น สำหรับโรงเรียนที่มีความยุ่งยากลำบากในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 8 อำเภอ พบว่า ครูผู้สอนยังมีข้อจำกัดในการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูลที่จำเป็นอย่างยิ่งต่าง ๆ อีกมาก รวมไปถึงโอกาสในการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา การมีแหล่งความรู้ที่เพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็น ในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการเผยแพร่เนื้อหาสาระสำคัญในเรื่องของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากเนื่องจากเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงใน สถานศึกษาโดยตรง

สภาพปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับความห่วงใยของประธานกรรมการปฏิรูประบบโครงสร้างกระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน) ที่ได้แสดงความคิดเห็นในการอภิปราย เรื่อง ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา วันที่ 16 ตุลาคม 2542 ณ หอประชุมคุรุสภา ว่า “การปฏิรูปการศึกษาต้องให้เสร็จภายใน 3 ปี ขณะนี้เหลือเวลาอีก 2 ปี 7 เดือน แต่ผู้บริหารและสถานศึกษากลับไม่สนใจที่จะรู้ ถึงจะรู้ก็รู้ผิด ๆ และในที่สุดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ก็จะถูกขึ้นหิ้ง จึงควรเตรียมความพร้อมให้บุคลากรด้วย” (ไทยรัฐ. 2542 :15)

ฉะนั้น ผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารการศึกษาในด้านการวางแผนพัฒนาบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดกาญจนบุรี รวมถึงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยสำคัญที่สุดที่จะนำกฎหมายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยการกระตุ้น เผยแพร่ สร้างความเข้าใจและประสานความร่วมมือ เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถผลักดัน ให้ประสบผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเหตุจูงใจในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจในการรับรู้กับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามสังกัด ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศ
4. เพื่อหาตัวแปรที่สามารถทำนายการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารการศึกษา ซึ่งเป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนภูมิภาค ผู้แทนของแต่ละกรมของกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี ให้ได้ทราบถึงเหตุจูงใจในการรับรู้และระดับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู นำไปสู่การจัดรูปแบบหรือช่องทางสื่อสารตามแนวทางเหตุจูงใจการรับรู้ เพื่อพัฒนา ส่งเสริมข้าราชการครูให้ได้รับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากยิ่งขึ้นในประเด็นที่ศึกษาและประเด็นอื่น ๆ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ 2) ด้านสนับสนุนจากบุคคลอื่น และ 3) ด้านพฤติกรรมส่วนตัว ที่เป็นเหตุจูงใจในการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน 2 ด้าน คือ 1) ด้านบทบาทของครู และ 2) ด้านความก้าวหน้าของครู โดยศึกษาจากความคิดเห็นของข้าราชการครูแต่ละสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดกาญจนบุรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีจำนวนสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 481 แห่ง และข้าราชการครู จำนวน 5,769 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่จะนำมาศึกษา ได้แก่ข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยคิดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) โดยได้กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 294 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 354 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ จำนวน 648 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 คุณลักษณะด้านชีวสังคม ได้แก่

3.1.1.1 สังกัด

- กรมสามัญศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3.1.1.2 ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน

- ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย
- เท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย

3.1.1.4 เพศ

- ชาย
- หญิง

3.1.2 เหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

2542 ใน 3 ด้าน

3.1.2.1 ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ

3.1.2.2 ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น

3.1.2.3 ด้านพฤติกรรมส่วนตัว

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ใน 2 ด้าน

3.2.1 ด้านบทบาทของครู

3.2.2 ด้านความก้าวหน้าของครู

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมายถึง กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ที่ตราขึ้น ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ตามมาตรา 81 โดยมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542

2. เหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมายถึง ปัจจัยหรือแรงผลักดันต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลกระตุ้นให้บุคคลมีความต้องการที่จะรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ หมายถึง การตั้งเป้าหมายการรับรู้เพื่อต้องการนำความรู้ไปสร้างความสำเร็จในการทำงาน ความก้าวหน้า การยอมรับนับถือ การมีรายได้เพิ่มขึ้น และให้เป็นที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา

2.2 ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น หมายถึง การได้รับการชี้แนะ กระตุ้น ชักจูง ส่งเสริม สนับสนุน จากบุคคล สถาบัน หน่วยงาน และหรือสื่อ

2.3 ด้านพฤติกรรมส่วนตัว หมายถึง ความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น ที่เป็นคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลในการที่จะแสวงหาความรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

3. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึก ความคิดเห็น หรือ การแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ และสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน 2 ด้าน คือ

3.1 ด้านบทบาทของครู หมายถึง การความคาดหวังให้ครูมีคุณภาพและมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง เพื่อรองรับระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก ซึ่งต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอกสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งทุก 5 ปี รวมถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

3.2 ความก้าวหน้าของครู หมายถึง การที่อาชีพครูมีฐานะเป็นวิชาชีพชั้นสูง การได้รับจัดสรรงบประมาณจากรัฐเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู การมีใบประกอบวิชาชีพครู การมีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น รวมถึงการมีกองทุนส่งเสริมครู โดยจัดสรรเงินอุดหนุนงานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติ

4. ข้าราชการครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานหรือทำการสอนอยู่ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

5. สังกัด หมายถึง สังกัดของข้าราชการครูในสถานศึกษา ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดกาญจนบุรี

6. ระดับการศึกษา หมายถึง ประกาศนียบัตร และ/หรือ ปริญญาบัตร ที่ได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาสูงสุด โดยแบ่งกลุ่มเป็น ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

7. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง จำนวนปีที่ทำการสอนหรือได้ปฏิบัติงาน โดยนับถึงวันตอบแบบสอบถาม เฉพาะของปีเท่ากับหรือมากกว่า 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี

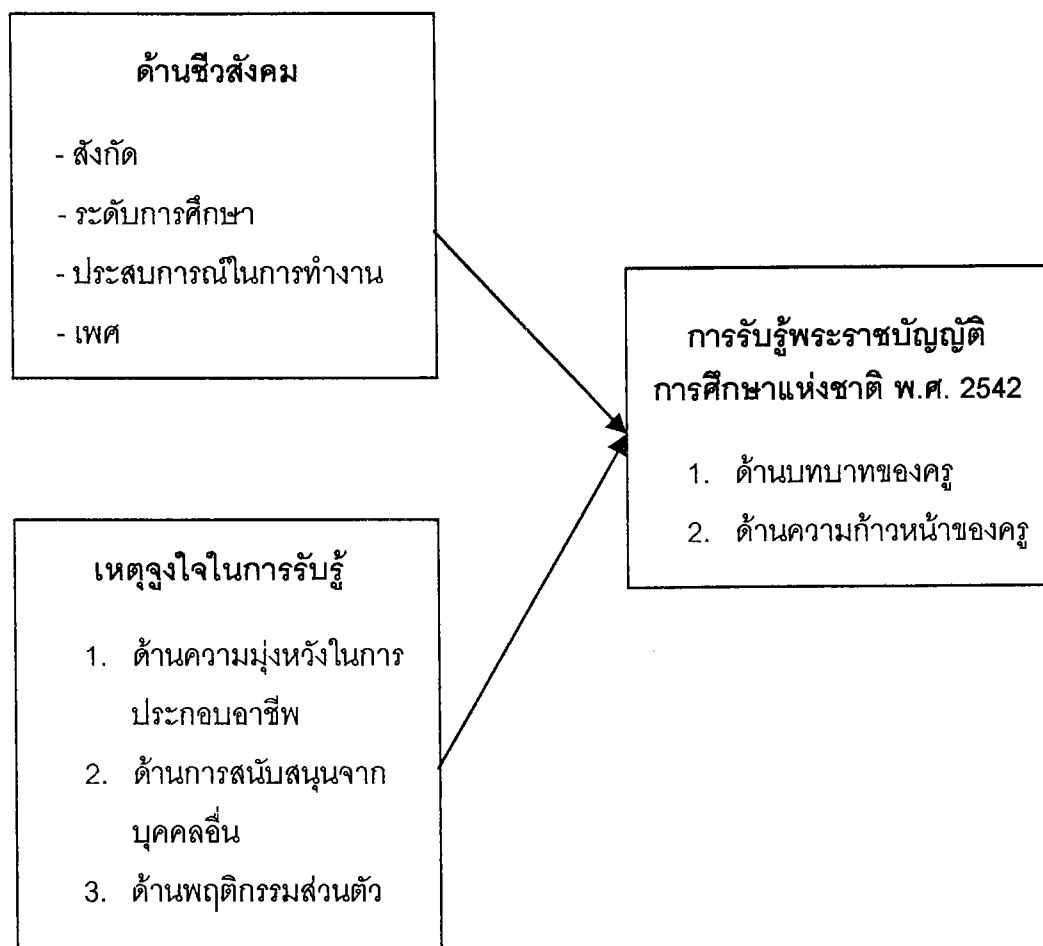
สมมติฐานในการวิจัย

1. เหตุสนใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง

2. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง

3. เหตุสนใจในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก
4. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีสังกัดแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน
5. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน
6. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน
7. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เพศแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน
8. องค์ประกอบต่าง ๆ ในคุณลักษณะด้านชีวิตสังคม และเหตุสนใจในการรับรู้ อย่างน้อย 1 องค์ประกอบ สามารถพยากรณ์การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง “การรับรู้ของข้าราชการครูจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ (Perceptions) ซึ่งหมายถึง การที่บุคคลตีความจากสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สามารถแปลความหมาย และสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ นั้น รวมถึงการแสดงออกทางทัศนคติ ความเข้าใจ การยอมรับ ไม่ยอมรับ สนใจ ไม่สนใจ เป็นต้น (กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. 2528 : 200-201) รวมถึงได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ เหตุสนใจ (Motivation) ที่ส่งผลต่อการรับรู้ของบุคคล ใน 3 ด้าน คือ ด้านความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว (วชิระ ชาวหา. 2534 : 14) และในส่วนของการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น ผู้วิจัยศึกษาถึงการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ในสาระสำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านบทบาทของครู และด้านความก้าวหน้าของครู ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการรับรู้และการรับรู้ของข้าราชการครู จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีเหตุจูงใจ
2. ทฤษฎีการเรียนรู้
3. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
4. สารสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
5. ข้อมูลจังหวัดกาญจนบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเหตุจูงใจ (Motivation Theory)

ความหมายของ เหตุจูงใจ หรือการจูงใจนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้
ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 18) กล่าวว่า เหตุจูงใจ หมายถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม

สมพงษ์ เกษมสิน (2526 : 302) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นวิธีการที่จะชักนำให้ผู้อื่นให้ตัดสินใจและแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติตามวัตถุประสงค์

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ (2528 : 40) ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการที่ร่างกายถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าให้มีพฤติกรรมไปสู่จุดหมายปลายทาง

กิลฟอร์ด และเกรย์ (Guilford and Gray. 1970 : 12) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงสิ่งเร้าที่นำช่องทางและเสริมสร้างความปรารถนาในการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์

ภูิด (วชิระ ขาวหา. 2534 : 105 ; อ้างอิงมาจาก Good. 1973 : 375) ได้ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการเร้า และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ

กล่าวโดยสรุป เหตุจูงใจ หมายถึง ปัจจัย วิธีการ กระบวนการ สิ่งเร้า หรือการชักนำที่ผลักดัน หรือกระตุ้น ส่งเสริมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการของตน

ทฤษฎีเหตุจูงใจ หรือทฤษฎีแรงจูงใจมีหลายทฤษฎี แต่ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ ได้แก่

1. ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierachy of Needs) (อนันต์ สุขกสิณ. 2541 : 20-21 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. 1970 : 35-58) ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ที่เป็นเหตุจูงใจให้บุคคลกระทำการกิจกรรมต่างๆ ไว้ 5 ขั้นตอน คือ

- 1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย
- 1.2 ความต้องการด้านความปลอดภัยและมั่นคง
- 1.3 ความต้องการความรักและการมีส่วนร่วมในสังคม
- 1.4 ความต้องการชื่อเสียงเกียรติยศและการเคารพยกย่อง
- 1.5 ความต้องการความสำเร็จและความสมหวังในชีวิต

2. ทฤษฎีเหตุจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation Theory) ของแมคคลีแลนด์ (วชิระ ขาวหา. 2534 : 39 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1970 : 101-111) ทฤษฎีนี้กล่าวถึงเหตุจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เป็นองค์ประกอบที่ผลักดันให้บุคคลมีความต้องการมีสถานะสูงขึ้นทางสังคม มีความรับผิดชอบมากขึ้น รวมถึงความต้องการมีความสำเร็จสูงขึ้น

3. ทฤษฎี 2 องค์ประกอบ ของ เฮิร์ซเบอร์ก (Herzberg Two Factors Theory) เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงเหตุจูงใจให้คนทำงาน ซึ่งมีอยู่ 2 ปัจจัย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่ง ลูธันส์ (วชิระ ขาวหา. 2534 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Luthans. 1985 : 201) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของ เฮิร์ซเบอร์ก เอาไว้ว่า ปัจจัยทั้ง 2 ดังกล่าว คือ ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจทางบวก ได้แก่ ความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า ส่วนปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ นโยบายและการบริหารงาน การนิเทศงาน เงินเดือน สภาพการทำงาน ความสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถจำแนกได้ เป็น 2 ชนิด (สจัด อุทรานนท์. 2529 : 171-172) คือ

3.1 ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) หมายถึง ปัจจัยที่ค้ำจุนให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานของบุคคลอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มีหรือขาดไปบุคคลในองค์การจะเกิดความไม่ชอบทำงาน ซึ่งปัจจัยค้ำจุนดังกล่าวประกอบด้วย

3.1.1 เงินเดือน (Salary) และการเลื่อนขั้นเงินเดือนในองค์กรนั้นจะต้องเป็นที่เป็นที่พอใจของคนที่จะทำงาน

3.1.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Possibility of Growth) หมายถึง การได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งและความก้าวหน้าในวิชาชีพ

3.1.3 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relations with Superior, Subordinates, Peers) หมายถึง การติดต่อ สื่อสาร โดยเป็นกิริยาวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถร่วมงานกันได้ และมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน

3.1.4 นโยบายและการบริหารงาน (Company Policy and Administration) หมายถึง การจัดการและการบริหารงานภายใต้องค์การ การติดต่อสื่อสารภายในองค์การ

3.1.5 สภาพการทำงาน (Working Conditions) หมายถึง สภาพะทางด้านกายภาพของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงการนอน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ได้แก่ อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ในการทำงาน

3.1.6 ความมั่นคงในงาน (Security) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนในอาชีพ

3.1.7 สถานะทางอาชีพ (Status) หมายถึง อาชีพเป็นที่ยอมรับของสังคม มีเกียรติและมีศักดิ์ศรี

3.1.8 ชีวิตส่วนบุคคล (Personal Life) หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ได้รับจากงานในหน้าที่ของเขา เช่น ถูกย้ายไปทำงานที่อื่นห่างไกลครอบครัว ทำให้เขาไม่พอใจและไม่มีความสุขในการทำงานในที่แห่งใหม่

3.1.9 วิธีการปกครองบังคับบัญชา (Supervision Techniques) หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหน่วยงาน หรือความยุติธรรมในการบริหารงาน

3.2 ปัจจัยกระตุ้น หรือจูงใจ (Motivator Factors) เป็นปัจจัยที่ทำให้คนรักงานที่ทำ ได้แก่

3.2.1 ความสำเร็จในการทำงาน (Achievement) หมายถึง การที่บุคคลสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ การรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงความรู้สึกพอใจในผลสำเร็จของงานนั้น

3.2.2 การยอมรับ (Recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือ ไม่ว่าจะจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้มาขอคำปรึกษาหารือ หรือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนับถืออาจอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ

3.2.3 ลักษณะงาน (The Work Itself) หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทนายให้ต้องลงมือทำหรือปฏิบัติ

3.2.4 ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ไม่จำเป็นต้องมีการตรวจหรือควบคุมงานอย่างใกล้ชิด

3.2.5 ความก้าวหน้า (Advancement) หมายถึง การได้รับเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งหรือมีโอกาสได้รับการอบรมสัมมนาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เป็นต้น

4. ทฤษฎีความคาดหวัง (The Expectancy Theory) ทฤษฎีนี้ วรูม (Vroom, 1964 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Vroom, 1964 : 204 -209) ได้เสนอไว้ว่า การที่บุคคลจะเลือกตัดสินใจสิ่งใดจะอาศัยการพิจารณา 2 ประการ คือ พิจารณาคูณค่าของเป้าหมาย และพิจารณาจุดมุ่งหมายของสิ่งคาดหวังไว้ ทฤษฎีความคาดหวังจะเป็นทฤษฎีที่ขยายความทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ และได้นำมาศึกษาถึงจิตวิทยาของบุคคลในองค์การ และพบว่า การที่บุคคลกระทำการสิ่งใดก็ตามมักจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 ประการคือ 1) ผล ตอบแทนที่ได้รับ 2) ความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจผลตอบแทนที่จะได้รับ 3) ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น 4) โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนความคาดหวัง ความพึงพอใจต่อองค์ประกอบดังกล่าวนี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามผลตอบแทนที่ได้รับ ผลจากการศึกษานี้เป็นพื้นฐานของการตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติของบุคคลในองค์การ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 18-19) ได้แบ่งเหตุจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ เหตุจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) และเหตุจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เหตุจูงใจภายใน หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการและอยากแสดงพฤติกรรมบางสิ่งบางอย่างด้วยเหตุผลและความชอบของตัวเอง บุคคลที่มีเหตุจูงใจภายในนี้จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยความพอใจและยินดีในงานซึ่งนักจิตวิทยาเชื่อว่าเหตุจูงใจภายในมีความสำคัญมากกว่าเหตุจูงใจภายนอก เพราะเหตุจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลจะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จมากกว่าเหตุจูงใจภายนอก

ซึ่งเหตุจูงใจภายนอก หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก ทำให้มองเห็น จุดมุ่งหมายและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคลทั่ว ๆ ไป ซึ่ง พฤติกรรมของบุคคลมักจะได้รับ การจูงใจจากภายนอกเกือบทั้งสิ้น

สเปดี้ (Spady. 1970 : 71) กล่าวว่า เหตุจูงใจของบุคคลที่จะศึกษาเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ อย่างหนึ่งที่ต้องพิจารณาคือระดับความเข้มของการตั้งเป้าหมายหรือปณิธานในเรื่องที่จะศึกษา และความสนใจที่จะแสวงหาความรู้เพราะสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อการที่จะทำให้บุคคลประสบผลสำเร็จ

ตินโต (Tinto. 1975 : 102) กล่าวว่าเหตุจูงใจในการศึกษาหาความรู้มี 3 ประการ คือ 1) การวางแผนในการศึกษา 2) ความคาดหวังในการศึกษา 3) ความคาดหวังในการประกอบ อาชีพในอนาคต ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลและเป็นเหตุจูงใจที่สำคัญ

ในงานวิจัยของ วชิระ ขาวหา (2534 : 14) เป็นการศึกษาเหตุจูงใจ ที่ทำให้นิสิตเข้าศึกษา ในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยอาศัยทฤษฎีความต้องการ ของมาสโลว์, ทฤษฎีเหตุจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคคิลเลนด, ทฤษฎี 2 องค์ประกอบของเฮิร์ชเบอร์ก และทฤษฎีความคาดหวังของ วรูม ซึ่งได้แบ่งเหตุจูงใจ ออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ หมายถึง การตั้งเป้าหมายการรับรู้ เพื่อต้องการนำความรู้นั้นไปสร้างความสำเร็จในการทำงาน ความก้าวหน้า การยอมรับนับถือ การ มีรายได้เพิ่มขึ้น และให้เป็นที่ยอมรับของหน่วยงาน

2. ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น หมายถึง การได้รับการชี้แนะ กระตุ้น ชักจูง ส่งเสริม สนับสนุน จากบุคคล สถาบัน หน่วยงาน และหรือสื่อต่าง ๆ

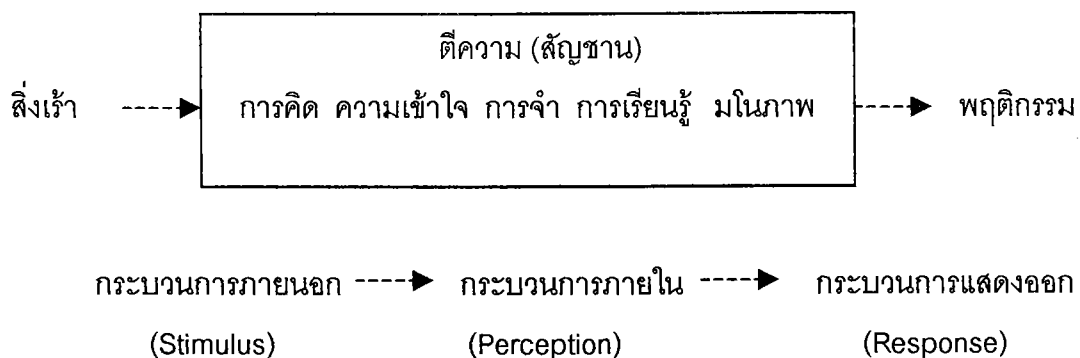
3. ด้านพฤติกรรมส่วนตัว หมายถึง ความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น ที่เป็น คุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลในการที่จะแสวงหาความรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาตนเอง เองให้เป็นผู้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

กล่าวโดยสรุปแล้ว เหตุจูงใจในการศึกษาหรือการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตัวเองมีสาเหตุ หลายประการด้วยกันทั้งในด้าน การตั้งเป้าหมายความสำเร็จในชีวิต การตอบสนองความต้องการ พื้นฐาน การได้รับการสนับสนุน และคุณลักษณะส่วนตัวในการแสวงหาความรู้ เป็นต้น

ทฤษฎีการรับรู้ (Perceptions Theory)

การรับรู้ คือ การสัมผัสที่สามารถสื่อความหมาย เป็นการแปลหรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับออกมาเป็นสิ่งที่หนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายอันเป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกันในการแปลหรือตีความหมายของการสัมผัสนั้น จำเป็นที่อินทรีย์จะใช้ประสบการณ์เดิม หรือความจำแต่หนหลัง แต่หากคนเราไม่มีความรู้เดิมหรือสัมผัสเรื่องนั้น ๆ ไป ก็จะไม่มีการรับรู้สิ่งนั้น ๆ จะมีก็เพียงแต่ที่สัมผัสกับสิ่งเร้าเท่านั้น (สุภัทรา เสงวนวิชัย. 2541 : 15 ; อ้างอิงมาจาก พรพิมล จันทรพล. 2539)

กระบวนการของการรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่คาบเกี่ยวระหว่างความรู้สึก ความเข้าใจ การคิด การเรียนรู้ การตัดสินใจ และเป็นการแสดงพฤติกรรม ซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนภูมิดังนี้ (สุภัทรา เสงวนวิชัย. 2541 : 15 ; อ้างอิงมาจาก พรพิมล จันทรพล. 2539)

ภาพประกอบ 2 แสดงกระบวนการของการรับรู้

ปัจจัยที่กำหนดการรับรู้

สิ่งเร้าเดียวกันอาจจะทำให้คนสองคนรับรู้ต่างกัน ฉะนั้นการที่มนุษย์สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่าง การจะรับรู้ได้ดีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล เช่น อวัยวะสัมผัส ความตั้งใจ ความสนใจในขณะนั้น และประสบการณ์ที่ผ่านมา เนื่องจากสิ่งเร้าที่จะกระตุ้นให้บุคคลเกิดการรับรู้มีอยู่มากมายดังนั้นการที่บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งในขณะใดขณะหนึ่ง จึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่กล่าวต่อไปนี้ (กันยา สุวรรณแสง. 2532 : 132 ; อ้างอิงมาจาก Morgan. 1957) คือ

1. อิทธิพลจากภายนอก ได้แก่ ความเข้มข้น ขนาดของสิ่งเร้า การกระทำซ้ำ ๆ การกระทำสิ่งที่ตรงกันข้าม และการเคลื่อนไหว เป็นต้น

2. อิทธิพลจากภายใน ได้แก่ แรงจูงใจ การคาดหวัง ในที่นี้จะแบ่งสิ่งที่มีอิทธิพลหรือปัจจัยการรับรู้ เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวผู้รับรู้ แบ่งได้ เป็น 2 ด้าน คือ

2.1.1 ด้านกายภาพ หมายถึง อวัยวะสัมผัส ถ้าอวัยวะสัมผัสสมบูรณ์ก็จะรับรู้ได้ดี ถ้าหย่อนสมรรถภาพ เช่น หูตึง ตาเอียง เป็นหวัด ก็จะไม่รับรู้ได้ไม่ดี

2.1.2 ด้านสติปัญญา คือ ปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ มีหลายประการ เช่น ความจำ อารมณ์ สติปัญญา ความพร้อม การสังเกตพิจารณา เป็นต้น อันเป็นผลจากการเรียนรู้เดิม ซึ่งนักจิตวิทยาถือว่าการรับรู้เป็นสิ่งที่เลือกสรรอย่างมีนัยตั้งแต่การเลือกสัมผัสเลือกเอาเฉพาะที่ต้องการและแปลความให้เข้าข้างตัวเอง

2.2 อิทธิพลของปัจจัยทางด้านจิตวิทยา มีดังนี้ คือ

2.2.1 ความรู้เดิม หมายถึง กระบวนการรับรู้เมื่อสัมผัสแล้วต้องแปลเป็นสัญลักษณ์โดยอาศัยความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เราจะรับรู้ ฉะนั้นหากไม่มีความรู้เดิมในเรื่องนั้นมาก่อนก็ย่อมจะทำให้การรับรู้ผิดไปจากความเป็นจริง เช่น จากประสบการณ์เดิม สภาพของจิตใจ อิทธิพลของสังคม เป็นต้น

2.2.2 ลักษณะของสิ่งเร้า หมายถึง คุณสมบัติของสิ่งเร้าซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้คนเราเกิดความสนใจที่จะรับรู้หรือทำให้การรับรู้ของคนเราเกิดความคลาดเคลื่อนไปจากความจริง เช่น ความใกล้ชิดกับสิ่งเร้า ความคล้ายคลึงกันของสิ่งเร้า ความต่อเนื่องกันของสิ่งเร้า และสภาพพื้นฐานของการรับรู้ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่กำหนดการรับรู้ หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล เช่น ความสนใจ ความรู้ ประสบการณ์เดิม ลักษณะของสิ่งเร้า และแรงจูงใจ เป็นต้น ซึ่งอิทธิพลดังกล่าวแบ่งออกเป็นอิทธิพลจากภายนอก เช่น สิ่งเร้าต่าง ๆ และอิทธิพลจากภายใน เช่น อวัยวะรับสัมผัส การรับรู้ประสบการณ์ แรงจูงใจ หรืออิทธิพลทางสังคม เป็นต้น

ประเภทและความหมายของการรับรู้

การรับรู้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528 : 228-239) คือ

1. การรับรู้ทางอารมณ์ หมายถึง การรับรู้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ เช่น รู้สึกดีใจ เสียใจ ตื่นเต้น รักเกลียด ชื่นชม เป็นต้น
 2. การรับรู้ลักษณะของบุคคล ต้องอาศัยการแปลข้อมูล 3 ประการ คือ
 - 2.1 ลักษณะทางกายภาพ เช่น รูปร่าง หน้าตา ลักษณะแขนขา เท้า สีผิว
 - 2.2 พฤติกรรม เช่น การพูดคุย การยิ้ม การหัวเราะ การเดิน
 - 2.3 คำบอกเล่า เช่น คำบอกเล่าจากญาติพี่น้อง เพื่อน ผู้ใกล้ชิด
 3. การรับรู้ภาพพจน์ของกลุ่มบุคคล หมายถึง มโนภาพหรือมโนคติของสิ่งต่าง ๆ ตามที่บุคคลรับรู้ เป็นภาพที่อยู่ในความคิด หรือจินตนาการของบุคคล และบุคคลสามารถบอกลักษณะของภาพเหล่านั้นให้ผู้อื่นทราบได้ด้วย
 4. การรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคม เป็นการตีความหรือแปลความหมายสิ่งต่าง ๆ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมตามความเชื่อของตนเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้ การรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคมนั้นขึ้นอยู่กับสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ
 - 4.1 ระดับการรับรู้ หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เชาวน์ปัญญาหรือความเฉลียวฉลาด เมื่อต่างกันย่อมมีผลในการตีความต่อสิ่งต่าง ๆ ได้แตกต่างกันด้วย
 - 4.2 การเปลี่ยนการรับรู้ คือ ถ้าผู้มีการรับรู้ต่ำเมื่อได้มีโอกาสสนทนาหรืออภิปรายกับผู้ที่มีการรับรู้สูง ก็อาจจะถูกผู้มีการรับรู้สูงเปลี่ยนแนวความคิดหรือแนวทางการรับรู้ได้
- ทัศนคติ (Attitude) คือ สิ่งที่เกิดจากการรับรู้ เป็นความคิด และความรู้สึกกับคนรอบ ๆ ข้าง กับวัตถุหรือกับสิ่งแวดล้อม โดยทัศนคตินั้นมีรากฐานมาจากความเชื่อและอาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ ทัศนคติเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. 2533) ซึ่งทัศนคติของบุคคล สามารถถูกทำให้เปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี อาจทำได้โดยบุคคลได้รับข่าวสารต่าง ๆ จากบุคคลอื่นหรือมาจากอุปกรณ์สื่อมวลชนต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบ

ของทัศนคติด้านความรู้ หรือการรับรู้ (Cognitive Component) เป็นที่เชื่อกันว่า ถ้าส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเปลี่ยนแปลง ส่วนประกอบด้านอื่นจะมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าส่วนประกอบด้านอารมณ์เปลี่ยนแปลง ส่วนประกอบด้านพฤติกรรมก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย

แมคไควร์ (ศศิวิมล ปาลศรี. 2538 : 21 ; อ้างอิงจาก Mcquire. 1977 : 705-A) ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การใส่ใจ (Attention) ความเข้าใจ (Comprehension) การยอมรับสารใหม่ (Yielding) การเก็บเอาไว้ (Retention) และการกระทำ (Action) และกล่าวว่า ถ้ากระบวนการสื่อความหมายหรือการติดต่อทางด้านข่าวสารทำให้ผู้รับเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติแล้ว จะทำให้เกิดการใส่ใจ ความเข้าใจ การยอมรับ การเก็บเอาไว้ และการกระทำ การที่ผู้รับสารจะเกิดขึ้นตอนเหล่านี้หรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา และอื่น ๆ

การปฏิบัติตน (Practice) เมื่อเกิดการรับรู้ หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมใด ๆ ของคนเราส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกของบุคคลโดยมีพื้นฐานมาจากความรู้และทัศนคติส่วนบุคคล รวมถึงความแตกต่างกันในการแปลความหมายของสารที่ตนเองได้รับ โดยสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดประสบการณ์สั่งสมที่แตกต่างกันอันมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งการใช้การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวพฤติกรรมนั้น มีวิธีการดังนี้ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. 2533)

การปลุกเร้าอารมณ์ (Emotion Arousal) เพื่อให้เกิดความตื่นเต้น เร้าใจในการติดตาม ด้วยการอาศัยภาพหรือเสียง

การเห็นอกเห็นใจ (Empathy) เป็นการแสดงออกทางความอ่อนโยน เสียสละ และความกรุณาปรานี รู้จักยอมแพ้ และก็สามารถโน้มน้าวใจผู้คนที่ยอมรับได้

การสร้างแบบอย่างขึ้นในใจ (Internalized Norms) เป็นการสร้างมาตรฐานอย่างหนึ่งขึ้น เพื่อให้มาตรฐานนั้นปลูกศรัทธาและเป็นตัวอย่างแก่ผู้รับสารที่จะปฏิบัติตาม

การให้รางวัล (Reward) เช่น การลด แยก แจก ในการโฆษณาเพื่อจูงใจให้เลือกซื้อสินค้ายี่ห้ออื่น ๆ เป็นต้น

วารินทร์ สายโอบเอื้อ และสุนีย์ วีรดากร (2522 : 37) กล่าวว่า การรับรู้เป็นกระบวนการทางสมองในการแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับจากการสัมผัส ทำให้ทราบถึงสิ่งที่เราสัมผัสนั้นเป็นอะไร มีลักษณะอย่างไร โดยอาศัยประสบการณ์เดิมช่วยในการแปลความหมายออกมา

ประดินันท์ อุปรมัย (2523 : 89) กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการที่บุคคลรับสัมผัสสิ่งเร้า แล้วใช้ความรู้เดิมแปลความหมายสิ่งเร้า

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 33) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง การแปลความหมาย หรือตีความสิ่งเร้าของอวัยวะรับสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือทั้ง 5 ส่วน ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น และผิวหนัง และการตีความหมายนี้มักอาศัยประสบการณ์เดิม

โกลเดนสัน และลองแมน (Goldenson and Longman. 1984 : 543) ให้ความหมายของการรับรู้ว่าเป็นการรับรู้วัตถุ สิ่งของ ความสัมพันธ์และเหตุการณ์ โดยการสัมผัสและกิจกรรมเหล่านี้ทำได้โดยใช้อวัยวะสัมผัสและแปลความหมายสิ่งเร้านั้น

เวอร์ไฮเมอร์ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528 : 200-201 ; อ้างอิงมาจาก Wertheimer. n.d.) กล่าวว่าการเรียนรู้ คือ การรับรู้ (Perception) โดยอาศัยประสบการณ์เดิม หรือแปลความหมายจากการสัมผัสโดยอาศัยประสบการณ์เดิม การรับรู้เกิดจากการสร้างสถานการณ์ของสิ่งเร้าทั้งหมด และการใช้ประสบการณ์เดิมมาสร้างสถานการณ์ทำให้เกิดภาพลวงตาได้ ดังนั้นแต่ละคนอาจจะรับรู้ในสิ่งเร้าเดียวกัน หรือแตกต่างกันได้แล้วแต่ประสบการณ์เดิม โดยไม่มีการตัดสินว่าผู้ใดมีการรับรู้ที่ผิดหรือผู้ใดมีการรับรู้ที่ถูก

กูราลนิค (Guralnik. 1986) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง การแสดงออกถึงการรับรู้ หรือความสามารถที่จะรับรู้ เป็นความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ หรือคุณลักษณะ โดยมีวิธีแสดงออกทางความรู้สึก (Sense) ความตระหนัก (Awareness) และความเข้าใจ (Comprehension)

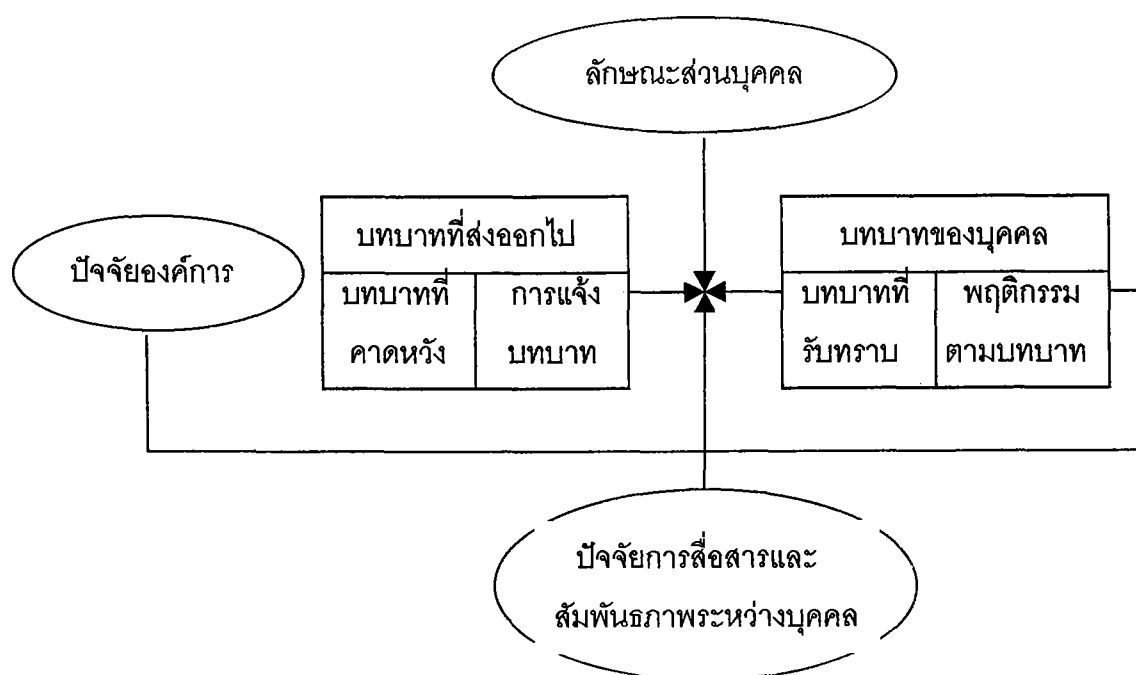
พจนา สุวรรณประทีป (2532 : 11) กล่าวว่า การรับรู้ คือ การใช้ประสบการณ์เดิมแปลความหมายสิ่งเร้าที่ผ่านประสาทสัมผัสและเกิดความรู้สึกในความหมายนั้น

ลินซี, ฮอลล์ และทอมสัน (ประภาเพ็ญ สุวรรณ และสวิง สุวรรณ. 2534 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Lindzey, Hall and Thomson. 1975 : 90-135) กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการทางจิตวิทยาพื้นฐานของบุคคล เพราะถ้าปราศจากการรับรู้แล้วบุคคลไม่มีความจำ ความคิด หรือการเรียนรู้ การรับรู้เกี่ยวกับ เหตุการณ์ต่าง ๆ นั้นประกอบด้วยขั้นตอน คือ เมื่อบุคคลรับพลังจากสิ่งเร้า ซึ่งจะเข้าประสาทสัมผัส แล้วประสาทสัมผัสจะส่งรหัสพลังงานผ่านเส้นประสาท และเส้นประสาทจะสร้างข้อมูลต่อไปยังสมอง ซึ่งขั้นสุดท้ายของกระบวนการจะเป็นการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้านั้น ๆ

สรุปได้ว่าการรับรู้ก็คือ การที่บุคคลตีความจากสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและแปลความหมาย หรือสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ นั้นได้ นำไปสู่การตัดสินใจ หรือสามารถประมวลเข้ากับประสบการณ์เดิม และแสดงออกทางพฤติกรรม เช่น ทางด้านทัศนคติ อารมณ์ การยอมรับ ไม่ยอมรับ สนใจ ไม่สนใจ รวมถึงการสื่อสารเพื่อการรับรู้ เป็นมูลเหตุสำคัญของการรับรู้ เช่น การปลูกเร้าอารมณ์ การสร้างศรัทธา หรือการให้รางวัล เป็นต้น

การรับรู้ในบทบาท

บทบาทถือเป็นหัวใจของทฤษฎีองค์การ และองค์การก็คือ “ระบบของบทบาท” (Katz and Kahn. 1966 : 186) ฉะนั้นบทบาทจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนในองค์การ โดยแคทซ์ และคานัน (Katz and Kahn. 1966 : 190) นิยามบทบาท (Role) ว่าหมายถึง ความคาดหวังในพฤติกรรมของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในโครงสร้างของสังคม ส่วนริซโซ เฮาส์ และเลิร์ตแมน (Rizzo, House and Lirtzman. 1970 : 155) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่ถูกคาดหวังจากบุคคลผู้ดำรงบทบาท ซึ่งบทบาทนี้จะเกิดการเรียนรู้ถึงเนื้อหา สไตล์ บทบาทหน้าที่ ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ สิทธิและสิทธิพิเศษที่สำคัญที่สุดก็คือ สามารถจะเข้าใจได้จากบทบาทที่ถูกคาดหวังซึ่งถูกสื่อสารไปยังบุคคลนั้นจากบรรดาสมาชิกในสังคมนั้น แหล่งข่าวสารที่สำคัญในองค์การที่ก่อให้เกิดกระบวนการของบทบาทในองค์การ ได้แก่ สื่อต่าง ๆ ในองค์การ เช่น คู่มือ วารสารภายใน วารสารภายนอก ผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน กระบวนการดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดการรับรู้ในบทบาท (Role Perception) ซึ่งปัจจัยบุคคล ปัจจัยการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและปัจจัยองค์การ มีอิทธิพลต่อการรับรู้ในบทบาท ดังแบบจำลองต่อไปนี้ (Katz and Kahn. 1966 : 195-194)

ภาพประกอบ 3 แบบจำลองการรับรู้ในบทบาท

จากแบบจำลองการรับรู้ในบทบาทจะเห็นได้ว่า ปัจจัยองค์การ ปัจจัยบุคคล ตลอดจนปัจจัยการสื่อสารและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลมีอิทธิพลต่อการรับรู้ในบทบาท โดยที่แต่ละปัจจัยมีตัวแปรหลายประการที่ส่งผลต่อการรับรู้ในบทบาท ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านองค์การที่มีผลต่อกระบวนการรับรู้ในบทบาท ได้แก่ โครงสร้าง ระดับความต้องการในบทบาท ลักษณะงาน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การปฏิบัติในองค์การ 2) ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ สถานภาพ ความต้องการ ค่านิยม การศึกษา ความสามารถ อายุ เพศ อาวุโส และ 3) ปัจจัยการสื่อสารและสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ได้แก่ การสื่อสาร ความถี่ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สถานที่ตั้งทางกายภาพ ความสามารถมองเห็นกันได้ ข้อมูลย้อนกลับและการมีส่วนร่วม บทบาทและความคาดหวังเป็นสิ่งจำเป็นในการทำหน้าที่ของทุกองค์การ บทบาทจึงมีความสัมพันธ์กับรูปแบบพฤติกรรมที่ถูกคาดหวังตามสถานภาพตำแหน่ง รวมทั้งเจตนา ค่านิยม และพฤติกรรมที่สังคมมีต่อบุคคลที่ดำรงตำแหน่งนั้น (Kast and Rosenzweig, 1985 : 285-286) ซึ่งแนวคิดของ เกตเซลส์ และกูบา (Hoy and Miskel, 1991 : 33 ; citing Getzels and Guba, 1957 : 423-441) กล่าวว่า บทบาทมีความสำคัญมากและบทบาทจะถูกนิยามตามความคาดหวัง ลักษณะของบทบาท เป็นสิ่งที่แสดงถึงตำแหน่งและสถานภาพในสถาบันมักถูกนิยามตามความคาดหวังหรือบรรทัดฐานของสิทธิและหน้าที่หรือตำแหน่ง นอกจากนั้นบทบาทยังเป็นสิ่งที่แปรเปลี่ยนได้โดยบทบาทจะมีความหมายเปลี่ยนไปตามบทบาทอื่น ๆ ในระบบนั้น

สรุปว่า การรับรู้ในบทบาท เป็นสิ่งจำเป็นในการทำหน้าที่ของทุกองค์การ ลักษณะของบทบาทส่วนหนึ่งคือความคาดหวังจากบุคคลต่อผู้ดำรงบทบาท ฉะนั้นการรับรู้ในบทบาทที่ถูกต้องและชัดเจนจะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ รวมถึงบทบาทดังกล่าวสามารถแปรเปลี่ยนได้ตามความคาดหวังของผู้อื่น และตามสถานภาพของตำแหน่งในองค์การ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนด ให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่อง การศึกษาและเป็นกฎหมายแม่บท ในการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ไว้หลายมาตราในที่นี้จะกล่าวเฉพาะมาตราที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างชัดเจน ดังนี้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 : 11-21)

มาตรา 40 บัญญัติว่า คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่แทนจัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่งและกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสอง ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา 42 บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัยและการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 43 บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยการจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ย่อมได้รับการคุ้มครอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 81 บัญญัติว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ โดยปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

มาตรา 289 บัญญัติว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐแต่ต้องไม่ขัดต่อ มาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสอง องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะจารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย

สรุปได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีความคาดหวังว่า ประชาชนคนไทยจะได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะประกอบอาชีพและดำรงชีวิตในสังคมได้รวมถึงการจัดการศึกษาจะต้องมีมาตรฐาน คุณภาพในระดับสากล สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ คนไทยจะได้รับการศึกษาพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึง ไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นหลักการจัดการศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชน (Education for All) ทั้งนี้ส่วนหนึ่งดำเนินการโดยการ “ปฏิรูปการศึกษา” ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งทางความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรม ของผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ของสังคม และมีกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแนวทางของการจัดการศึกษาของชาติ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยในอนาคต ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 1 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. : 3) ซึ่งกล่าวถึง ความมุ่งหมายและหลักการ มีเจตนารมณ์เน้นย้ำว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และคุณธรรม โดยมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตรู้จักพึ่งตนเองและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในการจัดการศึกษาจะต้องยึดหลัก 3 ประการ คือ 1) ต้องจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ต้องเปิดโอกาสให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 3) ต้องมีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษายึดหลัก ดังนี้คือ

1. การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
2. มีการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
6. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะมีความสัมพันธ์หรือมีส่วนร่วมกับองค์กรต่าง ๆ เช่น ในหมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. : 4) กำหนดไว้ว่า การศึกษาเป็นสิทธิของผู้เรียน โดยมีครู อาจารย์ เป็นผู้จัดการเรียนรู้หรือผู้จัดการศึกษา และสถานศึกษาจะปฏิเสธคนพิการหรือคนด้อยโอกาสไม่ได้ โดยกำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ หรือมีร่างกายพิการหรือมีความต้องการเป็นพิเศษหรือผู้ด้อยโอกาสมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การเปิดเสรีภาพทางการศึกษาให้กว้างขึ้น โดยสถาบันการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัยไม่ใช่สถานศึกษาเพียงแห่งเดียว แต่พ่อแม่ผู้ปกครองและระบบการศึกษานอกโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานของตนหรือคนที่อยู่นอกระบบได้ ภายใต้การสนับสนุนของรัฐโดยกำหนดให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลในความดูแลได้รับการศึกษาตามความพร้อมของครอบครัว บิดา มารดา บุคคล ชุมชน องค์กรและสถาบันทางสังคมที่สนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามสมควร เช่นการสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถ ในการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่บุตรหรือผู้ซึ่งอยู่ในความดูแล รวมทั้งเงินอุดหนุนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการลดหย่อนภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ในส่วนของรูปแบบการจัดการศึกษา ได้กำหนดไว้ในหมวด 3 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. : 5) โดยกำหนดให้จัดระบบการศึกษา 3 ระบบ คือ 1) การศึกษาในระบบ

โรงเรียน (ปัจจุบันมีการจัดการศึกษาในรูปแบบนี้ถึง 98%) 2) การศึกษานอกระบบโรงเรียน และ 3) การศึกษาตามอัธยาศัย โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดการศึกษาได้ทั้ง 3 รูปแบบและให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนได้สะสมไว้ในรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบก็ได้ โดยให้มีการศึกษาในระบบ มี 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา สำหรับการศึกษาภาคบังคับนั้น มี 9 ปี นับจากอายุย่างเข้าปีที่ หกจนอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด หรือเมื่อสอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับโดยมีแนวทางการจัดการศึกษาดังหมวดที่ 4 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. : 7) ซึ่งกำหนดให้การจัดการศึกษายึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุดและผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

ดังนั้น จึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาตามธรรมชาติและพัฒนาได้เต็มศักยภาพ ทั้งนี้จะต้องเน้นทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กันไปด้วย ในด้านสาระความรู้ ต้องสามารถบูรณาการความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการศึกษา ทั้งความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม ความรู้ใน ภูมิปัญญาไทยและการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขและสำหรับในด้านกระบวนการเรียนรู้ต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนรวมทั้งการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียนอีกด้วย ในด้านการประเมินผลผู้เรียน ความประพฤติ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ส่วนการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อให้ใช้วิธีที่หลากหลายและนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบด้วย สำหรับในด้านหลักสูตรในทุกระดับจะต้องมีความหลากหลายโดยส่วนกลางจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยให้หลักสูตรระดับอุดมศึกษามุ่งพัฒนาวิชาการ วิชาชีพและการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และสังคม

ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ในหมวดที่ 5 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. : 9) เป็นการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาของไทยที่คณะกรรมการเกี่ยวกับการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษาวิเคราะห์พบว่า ในช่วงที่ผ่านมามีปัญหาประการ คือ มีการรวมศูนย์อำนาจในการจัดการศึกษาไว้ที่ส่วนกลางค่อนข้างมากซึ่งไม่สอดคล้องกับยุคปัจจุบันที่มีการบริหารงานแบบกระจายอำนาจมากขึ้น การขาดเอกภาพในการจัดการศึกษา เนื่องจากมีหลายกระทรวงจัดการศึกษา การขาดประสิทธิภาพในการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การขาดความร่วมมือร่วมของประชาชน เพราะโครงสร้าง

ในการจัดการศึกษาไม่เชื่ออำนาจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม การขาดความต่อเนื่องด้านนโยบายในการบริหารการศึกษา เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองค่อนข้างบ่อย และขาดความเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารและการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลายประการ คือ การรวมกระทรวงโดย “กระทรวงศึกษาธิการ” เปลี่ยนชื่อเป็น “กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม” ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนอำนาจหน้าที่และโครงสร้างในการบริหารราชการโดยโครงสร้างของกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะมี 2 ระดับ คือ การบริหารส่วนกลาง และการบริหารส่วนท้องถิ่น

สำหรับในส่วนกลาง หรือในระดับชาติ มีกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่กำกับ ดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ดูแลการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม โดยเป็นผู้กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบประเมินผลด้านการจัดการศึกษา การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม โครงสร้างของกระทรวงใหม่ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดไว้ จะต้องมีความโครงสร้างหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปของสภาหรือ คณะกรรมการ 4 คณะ คือ

1. สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยมีสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นนิติบุคคล โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการมาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่ดูแลด้านนโยบายการศึกษาทุกระดับ ด้านแผนการศึกษาของชาติ ด้านการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการศึกษาทั้งระบบ และด้านการประสานกับองค์กรเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบและประเมินผล

2. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่ในการดูแลด้านนโยบายแผนพัฒนา มาตรฐานการศึกษา การจัดสรรทรัพยากร และหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรมแห่งชาติ รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการหลอมรวมงานจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) กรมสามัญศึกษา และบางส่วนของกรมอาชีวศึกษา เข้าด้วยกัน

3. คณะกรรมการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐาน การอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุน ทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งอาจเป็น

การหลอมรวมงานของทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เข้าด้วยกัน

4. คณะกรรมการศาสนา และวัฒนธรรม มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย และแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

ส่วนนอกเหนือจากนี้ จะมีสำนักงานปลัดกระทรวง เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประสานงานระหว่าง 4 องค์กรหลัก หน่วยงานระดับกรมต่าง ๆ จะเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในเชิงวิชาการที่สำคัญ 2 ประการ คือ

ประการแรก เป็นหน่วยงานเชิงวิชาการที่ช่วยส่งเสริมงานขององค์กรหลักและ ประการที่สอง เป็นองค์กรทางวิชาการที่ลงไปช่วยในระดับพื้นที่ ซึ่งได้ข้อสรุปว่า ควรจะเป็นองค์กรวิชาการซึ่งจัดโครงสร้างตามภารกิจหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษาตามบทเฉพาะการจะจัดทำรายละเอียดในส่วนนี้ให้ชัดเจนมากขึ้น

นอกจากนี้ยังประกอบด้วยโครงสร้างที่เป็นองค์กรอิสระและมีภารกิจเพิ่มเติมดังนี้ คือ มีองค์กรอิสระซึ่งมีฐานะไม่เป็นส่วนราชการ เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา เป็นต้น โดยในส่วนของคุรุสภาจะมีการปรับเปลี่ยนครั้งใหญ่ให้เป็นองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา องค์กรประกันคุณภาพทางการศึกษาจะเกิดขึ้นโดยมีการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาทุกแห่ง ซึ่งจะถูกประเมินโดยองค์กรภายนอกไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ใน 5 ปี

สำหรับในระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือ ห้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับนี้แบ่งการศึกษาออกเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดย การศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีให้อยู่ในการกำกับดูแลของเขตพื้นที่การศึกษา ส่วน การศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปให้อยู่ในการกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา แต่ละแห่งและมีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาระดับ อุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นไป มหาวิทยาลัยทุกแห่งจะมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอิสระในการบริหารงานและจัดการศึกษา ในส่วนของสถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการสถานศึกษา และคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา กฎหมายได้กำหนดไว้ว่า ให้มีคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมประจำเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี รวมทั้งการจัดตั้ง รวบรวม หรือยุบเลิกสถานศึกษาในเขตพื้นที่นั้น ๆ ประสานงาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานงานและส่งเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของครอบครัว องค์การชุมชน องค์การทางวิชาชีพ สถาบันทางศาสนา และสถานประกอบการที่จัดการศึกษาในเขตพื้นที่โดยมีผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู และผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา เป็นกรรมการ

สำหรับระดับสถานศึกษานั้น กฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา มีคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่ในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา คณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ

สำหรับการบริหารงานในท้องถิ่น จะแบ่งเป็นท้องถิ่นในรูปแบบที่เป็นเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะเป็นผู้ประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าวและการจัดการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เทศบาลเมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร ซึ่งกฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทตามความพร้อมตามความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเป็นการรองรับสิทธิการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 (มาตรา 289) โดยกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม รวมทั้งประสานและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้ ตัวอย่างองค์กรส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาอยู่แล้วในปัจจุบัน เช่น เทศบาล และ กรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถจัดการศึกษาจนถึงระดับปริญญาได้เองแล้ว

สำหรับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. : 14) ซึ่งหมวดนี้กฎหมายกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับโดยประกอบด้วยการประกันคุณภาพภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัดและ

สถานศึกษาซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและจัดทำเป็นรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนและให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย 1 ครั้ง ทุก 5 ปี โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีประเมิน และจัดให้มีการประเมิน

ในด้านการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นั้น กำหนดไว้ในหมวดที่ 7 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. : 15) โดยกำหนดให้กระทรวงการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ทำหน้าที่ส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชน จะต้องฝึกอบรมตามมาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ยกเว้นผู้ที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย จัดการศึกษาในศูนย์การเรียนรู้และวิทยากรพิเศษ นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีกองทุนในการพัฒนาวิชาชีพครู การมีระบบเงินเดือนสำหรับครูโดยเฉพาะและให้มีการยกย่องครูที่ดี เป็นต้น

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับนี้ ยังคำนึงถึงการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 8 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. : 16) ที่ว่าด้วยการทรัพยากรการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยการกำหนดให้มีให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนในการจัดการศึกษา เช่น รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลมีอำนาจในการปกครองดูแลใช้และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา สถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล สามารถนำรายได้และผลประโยชน์ต่าง ๆ มาจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถาบันนั้นได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

การส่งเสริมการศึกษาในรูปของสื่อต่าง ๆ ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 9 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. : 18) โดยรัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่นเพื่อประโยชน์สำหรับการศึกษา ทั้งยังสนับสนุนให้มีการวิจัยพัฒนาการผลิตตำราและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากเงินอุดหนุนของรัฐหรือค่าสัมปทาน เป็นต้น

เพื่อให้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จึงได้ให้มี บทเฉพาะกาล ในหมวดที่ 10 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. : 19)

สำหรับหมวดนี้ ได้กำหนดไว้ว่า ภายใน 3 ปี ให้มีการจัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษามีฐานะเป็น องค์การมหาชน มีหน้าที่ 3 ประการ คือ 1) เสนอการจัดโครงสร้างองค์การแบ่งส่วนงานตามที่ บัญญัติไว้ในหมวด 5 ของพระราชบัญญัตินี้ 2) เสนอการจัดระบบครู คณาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษา ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 7 ของพระราชบัญญัตินี้ 3) เสนอการจัดระบบทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 8 ของพระราชบัญญัตินี้ 4) เสนอแนะ เกี่ยวกับการร่างกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการตาม ข้อ 1, 2 และ 3 เสนอต่อคณะรัฐมนตรี 5) เสนอแนะเกี่ยวกับการ ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่บังคับใช้ อยู่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตาม ข้อ 1), 2) และ 3) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ นี้ ต่อคณะรัฐมนตรี และ 6) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดทั้งนี้โดยให้มีคณะกรรมการบริหาร สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ขึ้น สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการและ เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ภายในระยะเวลา 3 ปี

การดำเนินการดังกล่าวมีผลกระทบต่อสถานศึกษาและครูโดยตรงทั้งในด้านแนวทางการ จัดการศึกษา ด้านความก้าวหน้า และด้านบทบาทของครูที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะในหมวดที่ 7 ได้กำหนดให้ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามที่ กฎหมายกำหนด จะเห็นว่าเป็นการกำหนดมาตรฐานเพื่อให้ครูมีมาตรฐานใหม่ เช่นเดียวกับใบ อนุญาตให้ประกอบวิชาชีพอื่นและเป็นการกำกับมาตรฐานที่สำคัญเบื้องต้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติ งานตามแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในหมวด 4 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลจังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 323 แยกจากทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 4 บริเวณอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ไปทางทิศตะวันตก เป็นระยะทางประมาณ 129 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 19,483.148 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 12,176,967 ไร่ ปัจจุบันจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ 95 ตำบล 883 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 766,369 คน เป็นชาย 388,569 คน หญิง 377,800 คน มีอาณาเขต ติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ประเทศเมียนมาร์ จังหวัดตาก และจังหวัดอุทัยธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดราชบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดนครปฐม และจังหวัดราชบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ประเทศเมียนมาร์

จะเห็นว่าจังหวัดกาญจนบุรี เป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่มากและเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศ โดยมีลักษณะภูมิประเทศประกอบไปด้วยทิวเขา หุบเขาและที่ราบลุ่มแม่น้ำ โดยพื้นที่ทางด้านเหนือและทางตะวันตกของจังหวัด เป็นเทือกเขาเป็นแนวแล้วค่อย ๆ ลาดลงมาทางด้านตะวันออกและด้านใต้มีเทือกเขาถนนธงชัย ซึ่งเป็นเทือกเขายาวต่อเนื่องมาจากภาคเหนือของประเทศ และทางตะวันตกของจังหวัดเป็นเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดแม่น้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำแม่กลอง

จังหวัดกาญจนบุรี จัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา แต่ละกรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนสถานศึกษาและจำนวนครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

สังกัด	จำนวน สถานศึกษา	จำนวนครู
1. กรมสามัญศึกษา	51	1,265
2. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	430	4,504
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	32	862
4. สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ	1	159
5. กรมการศาสนา	1	18
6. กรมอาชีวศึกษา	6	328
7. กรมการศึกษานอกโรงเรียน	13	28
รวม	524	7,164

จากการที่จังหวัดกาญจนบุรี มีเนื้อที่มากและมีความหลากหลายทางด้านภูมิประเทศ ทำให้ส่งผลต่อการจัดการศึกษา และด้านการสนองตอบต่อความต้องการของชุมชนด้านการจัดการศึกษา ทำให้ปัจจุบันต้องมีโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ถึง 524 แห่ง โดยเฉพาะโรงเรียนที่สังกัด

กรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่กระจายอยู่ทุกพื้นที่ และเป็นจำนวนมากที่ยังอยู่ในท้องที่กัณฑ์ดาร เช่น อำเภอหนองปรือ อำเภอไทรโยค อำเภอเลาขวัญและโดยเฉพาะที่อำเภอสังขละบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์และอำเภอทองผาภูมิยังเป็นถิ่นรกรัณฑ์ดารยากแก่การเดินทาง ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวกระทรวงการคลัง ได้ประกาศให้เป็นเขตท้องที่กัณฑ์ดาร อีกด้วย

เหตุผลดังกล่าวทำให้เป็นอุปสรรคในด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องของการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและของสังคม อุปสรรคดังกล่าวได้แก่ ความสามารถในการจะแพร่กระจายของสื่อที่จะนำไปสู่กลุ่มเป้าหมาย หรือการเดินทางที่ห่างไกลและยากลำบาก รวมถึงอุปสรรคด้านการลงทุนของภาครัฐในการพัฒนาการศึกษา ในพื้นที่ต่าง ๆ และโดยเฉพาะเมื่อมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกิดขึ้นเพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาของชาติขึ้นใหม่ ผู้วิจัยจึงมีความน่าสนใจว่าข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรีนั้น จะมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ เพื่อสนองเจตนารมณ์ของกฎหมายได้มากน้อยเพียงใด

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยในเรื่อง การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 นั้น จากการค้นคว้า พบว่า ยังไม่มีผู้ทำวิจัยมาก่อน เนื่องจากเป็นกฎหมายการศึกษา ฉบับใหม่ ซึ่งได้ผ่านขั้นตอนทางนิติบัญญัติและใช้เป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542 เมื่อยังไม่มีผู้วิจัยเรื่องดังกล่าวนี้มาก่อน ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมงานวิจัยที่มีตัวแปรใกล้เคียงกันมาใช้ในการศึกษาโดยสังเขป ดังนี้.-

อายุ

จินตนา สุนทโรทก (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกรจังหวัดชัยนาท พบว่า อายุมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรู้เกี่ยวกับสารเคมีและการปฏิบัติเกี่ยวกับสารเคมีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเกษตรกรอายุน้อยจะมีความรู้เกี่ยวกับสารเคมีและมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสารเคมีที่ถูกต้องมากกว่าเกษตรกรที่มีอายุมาก

สุวรรณี โพธิ์ศรี (2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ผลการ

วิจัยพบว่า อายุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดรับข่าวสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปริมาณการเปิดรับข่าวสารโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ในการป้องกันโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพศ

สุนันต์ รัตนรังสิกุล (2534: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา พบว่า นักศึกษาชายและหญิง มีการรับรู้ด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายมีการรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาหญิงมีเจตคติดีกว่านักศึกษาชาย ส่วนนักศึกษาชายมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาหญิง

พรพนภัทร พานิชเจริญ (2534: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับภาวะมลพิษสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับมลพิษอยู่ในระดับปานกลาง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับภาวะมลพิษในระดับดี นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความรู้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมี การรับรู้และปฏิบัติตนกับภาวะมลพิษดีกว่านักเรียนชาย

ศานี สุวรรณพัฒน์ (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ทางสังคมและการเมืองของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับภาวะวิกฤตในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาหญิง มีความยินดีรับรู้ต่อภาวะวิกฤตทางสังคมและการเมืองสูงกว่านิสิตนักศึกษาชาย ที่ระดับ .05

วิศรา วราลักษณ์ (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาการเปิดรับข่าวสารความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม และการป้องกันสิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงมีระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมและการป้องกันสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนชาย และการเปิดรับข่าวสารความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมและการป้องกันสิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมและการป้องกันสิ่งแวดล้อม

แซคเซอร์ (Zacher. 1975 : 4883-A) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาที่มีผลต่อการรับรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของ นักเรียนระดับ 11 ในรัฐมอนทานา (A Study of Factor Affecting The Environmental Knowledge of Eleventh Grade Students in Montana) โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อความรู้สึกด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของ นักเรียน ได้แก่ เพศ ขนาดครอบครัว การอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์ และจากการเปรียบเทียบกับปัจจัยต่าง ๆ พบว่า นักเรียนหญิงมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนชาย

การศึกษา

สุภาพงศ์ ระวญทง (ศศิวิมล ปาลศรี. 2538 : 25 ; อ้างอิงมาจาก สุภาพงศ์ ระวญทง. 2535) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติต่อการเสนอข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า การศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการรับข่าวสารต่างประเทศทางสื่อมวลชน นั่นคือ ผู้มีระดับการศึกษาสูงมีการรับข่าวสารต่างประเทศทางสื่อมวลชนมากด้วย

เหม ทองชัย (2536 : 46-47) ได้ศึกษาคุณสมบัติและบทบาทที่จำเป็นสำหรับรองอธิการฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยครู โดยได้สอบถามความคิดเห็นของอธิการ รองอธิการฝ่ายวิชาการ ผู้บริหารและอาจารย์ พบว่า คุณสมบัติด้านส่วนตัวที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารทำความเข้าใจกับคนอื่น ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่อาศัยอำนาจหน้าที่หาประโยชน์ส่วนตัว ความสำนึกในความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ ส่วนคุณสมบัติด้านวิชาชีพ ที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ความเป็นนักวิชาการ ใฝ่รู้ ศึกษา หาความรู้อยู่เสมอ

แชนนี่ (Chaney. 1982 : 3820-A) ได้ทำการทดสอบการรับรู้ของนักเรียน ครู และพ่อ แม่ ในเรื่องการรับรู้ปัญหาการใช้ระเบียบวินัยของโรงเรียน ที่สร้างความกดดันให้นักเรียน โดยศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครูประจำชั้น และพ่อแม่ของนักเรียน ในรัฐฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ครู และพ่อ แม่ ไม่มีความสอดคล้องในการรับรู้ในเรื่องปัญหาการใช้ระเบียบวินัยของโรงเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอนที่เสนอในบทนี้ เป็นดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 5,769 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สังกัดเป็นตัวแปรแบ่งชั้นและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) รวมทั้งสิ้น 648 คน ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามสังกัด

สังกัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กรมสามัญศึกษา	1,265	294
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	4,504	354
รวม	5,769	648

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สังกัด
ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศ
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่ทำให้เกิดการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับเหตุจูงใจ ทฤษฎีการรับรู้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวมถึงสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
2. สร้างแบบสอบถามเหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากการเป็นเหตุจูงใจมากที่สุดถึงการเป็นเหตุจูงใจน้อยที่สุด โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ 2) ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และ 3) ด้านพฤติกรรมส่วนตัว
3. สร้างแบบสอบถามการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากการรับรู้มากที่สุดถึงการรับรู้น้อยที่สุด โดยแบ่งเนื้อหาการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็น 2 ด้าน คือ 1) ด้านบทบาทของครู และ 2) ด้านความก้าวหน้าของครู
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอกกรรมการควบคุมปริญญาโท ตรี ตรีเอก และ ตรีเอกพิเศษ
5. ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีลักษณะครอบคลุมและตรงกับค่านิยมที่กำหนด รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้แล้วจึงนำผลมาปรับปรุงให้เหมาะสม มีรายนามดังนี้

- 5.1 ดร.กิริติ ศรีวิเชียร รองอธิการบดี สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- 5.2 นายศิลปชัย หอมทรัพย์ ศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
- 5.3 นายธวัชชัย พิกุลแก้ว ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
- 5.4 นายอนันต์ สุขกลัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
- 5.5 นายถวิล ทวีวัน ศึกษาธิการอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 50 คน ซึ่งไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ แล้วนำผลที่ได้มาทดสอบวิเคราะห์รายข้อโดยวิธีหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนข้อคำถามรายข้อกับคะแนนรวม โดยใช้สูตรหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามเหตุฉุกเฉินในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ จำนวน 7 ข้อ (ตอนที่ 3 ข้อที่ 4, 6, 7, 8, 14, 18 และข้อที่ 21) มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.3906-0.7910 ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น จำนวน 10 ข้อ (ตอนที่ 3 ข้อที่ 2, 10, 11, 12, 13, 16, 19, 22, 23 และข้อที่ 26) มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.3243-0.6948 และด้านพฤติกรรมส่วนตัว จำนวน 10 ข้อ (ตอนที่ 3 ข้อที่ 1, 3, 5, 9, 15, 17, 20, 24, 25 และข้อที่ 27) มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.3114-0.7006

7. นำข้อคำถามที่คัดเลือกแล้ว มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170-172) ซึ่งปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เท่ากับ 0.8952 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของเหตุฉุกเฉินในการรับรู้แต่ละด้าน ดังนี้ ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ เท่ากับ 0.8466 ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น เท่ากับ 0.8587 และด้านพฤติกรรมส่วนตัว เท่ากับ 0.8289

8. นำแบบทดสอบการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบทบาทของครู จำนวน 10 ข้อ (ตอนที่ 4 ข้อที่ 1 – 10) มีค่าสหสัมพันธ์

ระหว่าง 0.8143-0.9035 และ 2) ด้านความก้าวหน้าของครู จำนวน 10 ข้อ (ตอนที่ 4 ข้อที่ 11 – 20) มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.7290-0.9092

9. นำข้อคำถามที่คัดเลือกแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170-172) ซึ่งปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 เท่ากับ 0.9792 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา แต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านบทบาท ของครู เท่ากับ 0.9647 และด้านความก้าวหน้าของครู เท่ากับ 0.9666

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากสำนักงานศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัด กาญจนบุรี ซึ่งเป็นส่วนราชการซึ่งผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานและ สถานศึกษาภายในจังหวัด ส่งถึงสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อขอความ อนุเคราะห์ให้จัดส่งและรวบรวมแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 648 ฉบับ

2. ทำการรวบรวมแบบสอบถามจากอำเภอต่าง ๆ ซึ่งได้รับกลับคืน จำนวน 553 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.33 ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืน จำแนกเป็นสังกัด

สังกัด	จำนวน แบบสอบถาม ที่แจก	จำนวน แบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ
กรมสามัญศึกษา	294	254	86.39
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	354	299	84.46
รวม	648	553	85.33

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และสื่อที่ทำให้เกิดการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยให้รหัสตัวเลือกแต่ละข้อเพื่อหาค่าความถี่และร้อยละ

2. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 3 เหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แต่ละด้านประกอบด้วย ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว ซึ่งกำหนดน้ำหนักคะแนนจากมากไปหาน้อย 5 ระดับ โดยเมื่อผู้ตอบทำเครื่องหมาย (✓) ในช่อง

ระดับการเป็นเหตุจูงใจมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
ระดับการเป็นเหตุจูงใจมาก	ให้	4 คะแนน
ระดับการเป็นเหตุจูงใจปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ระดับการเป็นเหตุจูงใจน้อย	ให้	2 คะแนน
ระดับการเป็นเหตุจูงใจน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50 - 5.00	หมายถึง ระดับการเป็นเหตุจูงใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 - 4.49	หมายถึง ระดับการเป็นเหตุจูงใจมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 - 3.49	หมายถึง ระดับการเป็นเหตุจูงใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 - 2.49	หมายถึง ระดับการเป็นเหตุจูงใจน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 1.49	หมายถึง ระดับการเป็นเหตุจูงใจน้อยที่สุด

3. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 4 การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านบทบาทของครูและด้านความก้าวหน้าของครู ซึ่งกำหนดน้ำหนักคะแนนจากมากไปหาน้อย 5 ระดับดังนี้

ระดับการรับรู้มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับการรับรู้มาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับการรับรู้ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับการรับรู้น้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50 - 5.00	หมายถึง ระดับการรับรู้มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 - 4.49	หมายถึง ระดับการรับรู้มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 - 3.49	หมายถึง ระดับการรับรู้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 - 2.49	หมายถึง ระดับการรับรู้ที่น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 1.49	หมายถึง ระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด

3. การหาความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 324)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.70 - .90	หมายถึง ความสัมพันธ์กันในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.30 - .69	หมายถึง ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ต่ำกว่า .30	หมายถึง ความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Science) และแปลความหมายค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าอำนาจจำแนก ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อนี้กับคะแนนรวม (Item to Total Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170-172)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 39)

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 :

72)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 “เหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง” และการทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 2 “การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง” สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 3 “เหตุจูงใจในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก” สถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3.3 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 4 “การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีสังกัดแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test)

3.4 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 5 “การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

3.5 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 6 “การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน” และการทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 7 “การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test)

✓ 3.6 การทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 8 “องค์ประกอบต่าง ๆ ในคุณลักษณะด้าน
 ชีวสังคม และเหตุจูงใจในการรับรู้ อย่างน้อย 1 องค์ประกอบ สามารถพยากรณ์การรับรู้พระราช-
 บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี” สถิติที่ใช้ คือ
 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)
 (Ferguson. 1981 : 472-473)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	อำนาจในการทำนายหรือเปอร์เซ็นต์ในการทำนาย
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
T	แทน	ค่าที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญของตัวพยากรณ์
P	แทน	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ทำนายกับตัวแปรตาม
A_1	แทน	สังกัด
A_2	แทน	ระดับการศึกษา
A_3	แทน	ประสบการณ์ในการทำงาน
A_4	แทน	เพศ
X_1	แทน	ด้านความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพ

X_2	แทน	ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น
X_3	แทน	ด้านพฤติกรรมส่วนตัว
X_4	แทน	เหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
Y_1	แทน	ด้านบทบาทของครู
Y_2	แทน	ด้านความก้าวหน้าของครู
Y_3	แทน	การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่สมบูรณ์สามารถวิเคราะห์ได้ จำนวน 553 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 85.33 ผลดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะด้านชีวิตสังคม

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
สังกัด		
กรมสามัญศึกษา	254	45.9
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	299	54.1
รวม	553	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	7.1
ปริญญาตรี	495	89.5
สูงกว่าปริญญาตรี	19	3.4
รวม	553	100.0
ประสบการณ์ในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 15 ปี)		
ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	268	48.5
เท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย	285	51.5
รวม	553	100.0
เพศ		
ชาย	165	29.8
หญิง	388	70.2
รวม	553	100.0

จากตาราง 4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนมากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานเท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย (เท่ากับหรือสูงกว่า 15 ปี) และเป็นเพศหญิง

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จากสื่อหรือช่องทางประเภทต่าง ๆ

ชนิดของสื่อหรือช่องทางที่ทำให้รับรู้	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	420	76.50
หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	38	6.92
วารสาร	286	52.09
โทรทัศน์	421	76.68
วิทยุ	155	28.23
การบรรยายจากวิทยากร	263	47.91
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ หน่วยงานต่าง ๆ จัดพิมพ์ขึ้น	431	78.51

จากตาราง 5 พบว่า ข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี รับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จากสื่อหรือช่องทางที่ทำให้รับรู้ 3 ลำดับแรก คือ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดพิมพ์ขึ้น จากโทรทัศน์ และจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งชนิดของสื่อหรือช่องทางที่ทำให้รับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 น้อยที่สุดคือจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็นตอน ๆ ตามลำดับข้อของสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 ที่ว่า “เหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง” วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมและจำแนกแต่ละด้าน คือ ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมและจำแนกแต่ละด้าน

เหตุจูงใจในการรับรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเหตุจูงใจ
ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ	4.04	.52	มาก
ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น	3.51	.55	มาก
ด้านพฤติกรรมส่วนตัว	4.02	.47	มาก
รวมเฉลี่ย	3.84	.42	มาก

จากตาราง 6 เหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกแต่ละด้านพบว่าด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัวอยู่ในระดับมาก ดังมีรายละเอียดการวิเคราะห์รายข้อ ผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รายข้อ

ข้อใน แบบ สอบถาม	เหตุจูงใจในการรับรู้	$\bar{X}$	S.D.
ตอนที่ 3	ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ		
4	ความต้องการที่จะก้าวหน้าในวิชาชีพครู	4.29	.69
6	ความต้องการทราบเรื่องที่มีผลกระทบต่อบทบาทของตนเอง.	4.21	.70
7	ความต้องการที่จะได้รับการนับถือจากเพื่อนครู	3.74	.83
8	ความต้องการที่จะเป็นครูที่มีคุณภาพ	4.41	.64
14	ความต้องการที่จะสนองความต้องการของสถานศึกษา	3.80	.76
18	ความต้องการที่จะเห็นช่องทางการสร้างความก้าวหน้าใน วิชาชีพให้แก่ตนเอง	4.02	.72
21	ความต้องการที่จะเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ตอบแทน (การมีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการและ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ) ที่แยกเป็นของครู โดยเฉพาะ ...	3.85	.86
	ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น		
2	ผู้บังคับบัญชาแนะนำให้อ่าน พ.ร.บ.การศึกษา	3.61	.96
10	เพื่อนครูชักชวนให้อ่าน พ.ร.บ.การศึกษา	2.94	.92
11	สื่อ (วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์) กระตุ้นให้อยากรับรู้	3.61	.84
12	หน่วยงานที่สังกัด ส่งเสริมให้มีการติดตามความเคลื่อนไหว เกี่ยวกับ พ.ร.บ.การศึกษา	3.63	.84
13	รายการสนทนาทางวิชาการจากโทรทัศน์ทำให้รับรู้	3.57	.76

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อใน แบบ สอบถาม	เหตุจูงใจในการรับรู้	$\bar{X}$	S.D.
16	นักการศึกษาที่มีชื่อเสียง มีส่วนกระตุ้นให้ได้รับรู้	3.27	.85
19	ผู้บังคับบัญชา กระตุ้นให้ได้รับรู้	3.59	.91
22	กระแสของสังคมและสื่อต่าง ๆ ช่วยให้ได้รับรู้	3.63	.71
23	หน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ กระตุ้นให้เข้าใจ มากขึ้น	3.55	.74
26	การสัมมนาทางวิชาการทำให้ตื่นตัวหาความรู้เพิ่มขึ้น	3.67	.75
	<u>ด้านพฤติกรรมส่วนตัว</u>		
1	ความสนใจต่อเรื่องการศึกษา ที่มีเป็นพื้นฐาน	3.74	.73
3	ความต้องการทำตัวให้ทันต่อความเคลื่อนไหวทางการศึกษา	4.08	.62
5	ความต้องการรู้ว่ามีเนื้อหาสำคัญอะไรใน พ.ร.บ.การศึกษา ..	4.15	.66
9	ความต้องการเป็นคนทันเหตุการณ์	4.39	.66
15	ความตระหนักว่าควรต้องตามทันสถานการณ์ของบ้านเมือง ..	4.23	.69
17	ความไม่รู้อย่างที่เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว	3.80	.67
20	การมีนิสัยชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เป็นประจำ	3.87	.69
24	การมีคุณลักษณะส่วนตัวที่ชอบพัฒนาตนเองในเรื่องต่าง ๆ ..	3.83	.65
25	การมีคุณลักษณะส่วนตัวที่ชอบติดตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ..		
	ของบ้านเมือง	3.89	.67
27	ความมุ่งมั่นที่ต้องการเห็นระบบการศึกษามีประสิทธิภาพ ..		
	เพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่	4.21	.69

จากตาราง 7 พบว่า เหตุสนใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อจำแนกแต่ละด้านรายชื่อ เป็นดังนี้

ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยการเป็นเหตุสนใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่เป็นเหตุสนใจระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ ความต้องการที่จะเป็นครูที่มีคุณภาพ ความต้องการความก้าวหน้าในวิชาชีพครู และความต้องการทราบเรื่องที่มีผลกระทบต่อบทบาทของตนเอง ส่วนข้อที่เป็นเหตุสนใจลำดับสุดท้าย คือ ความต้องการที่จะได้รับการนับถือจากเพื่อนครู

ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น มีค่าเฉลี่ยการเป็นเหตุสนใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่เป็นเหตุสนใจระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ การสัมมนาทางวิชาการที่ทำให้ตื่นตัวหาความรู้เพิ่มขึ้น หน่วยงานที่สังกัดส่งเสริมให้มีการติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และกระแสของสังคมและสื่อต่าง ๆ ช่วยให้ได้รับรู้ ส่วนข้อที่เป็นเหตุสนใจลำดับสุดท้าย คือ เพื่อนครูชักชวนให้อ่านพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ด้านพฤติกรรมส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยการเป็นเหตุสนใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่เป็นเหตุสนใจระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ ความต้องการเป็นคนทันสมัยเหตุการณ์ ความตระหนักว่าครูต้องตามทันสถานการณ์ของบ้านเมือง และความมุ่งมั่นที่ต้องการเห็นระบบการศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ส่วนข้อที่เป็นเหตุสนใจลำดับสุดท้าย คือ ความสนใจเรื่องการศึกษาที่มีเป็นพื้นฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานของการวิจัยข้อ 2 ที่ว่า “การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของ ข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง” วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งจำแนกแต่ละด้านและโดยรวม ผลดังตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกแต่ละด้านและโดยรวม

การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้
ด้านบทบาทของครู	3.14	.53	ปานกลาง
ด้านความก้าวหน้าของครู	2.91	.60	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.03	.54	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อจำแนกแต่ละด้านและโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รายข้อ ผลดังตาราง 9

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ.2542 รายข้อ

ข้อใน แบบ สอบถาม	การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	$\bar{X}$	S.D.
ตอนที่ 4	<u>ด้านบทบาทของครู</u>		
1	ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพในสถานศึกษา	3.25	.68
2	ความเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดการพัฒนาคนให้มี ความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความ ดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ตาม พ.ร.บ.การศึกษา ...	3.29	.67
3	ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทครูในคณะกรรมการสถานศึกษา	3.18	.67
4	ความเข้าใจเรื่องการประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอก สถานศึกษา	3.07	.69
5	ความเข้าใจเรื่องการประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายใน สถานศึกษา	3.17	.68
6	ความเข้าใจบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เขตพื้นที่ ในระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา	2.96	.71
7	ความเข้าใจแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคล ไปสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษา	2.97	.70
8	ความเข้าใจในบทบาทของสถานศึกษาและครูที่เกี่ยวข้องกับ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.11	.67
9	ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บทบาทสถานศึกษาที่สามารถ อนุมัติผลการเรียนทุกระดับ	3.23	.74
10	ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของครูในการพัฒนาศักยภาพ ผู้เรียน ตาม พ.ร.บ. การศึกษา	3.18	.70

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อใน แบบ สอบถาม	การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	$\bar{X}$	S.D.
	ด้านความก้าวหน้าของครู		
11	ความเข้าใจบทบาทขององค์วิชาชีพครู	2.97	.68
12	ความเข้าใจบทบาทของสภาวิชาชีพครู	2.80	.72
13	ความเข้าใจแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู ที่เปลี่ยนแปลง ไปตาม พ.ร.บ. การศึกษา	2.96	.73
14	ความเข้าใจแนวทางของการพิทักษ์สิทธิครูในองค์วิชาชีพครู	2.77	.76
15	ความเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับ กองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษา	2.68	.75
16	ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีกฎหมาย ว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น	2.88	.74
17	ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	3.12	.74
18	ความเข้าใจแนวทางการประเมินเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	3.11	.69
19	ความเข้าใจ แนวทางการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู	2.87	.76
20	ความเข้าใจเกี่ยวกับการยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง	2.91	.74

จากตาราง 9 พบว่า การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อจำแนกแต่ละด้านรายข้อ เป็นดังนี้

ด้านบทบาทของครู มีค่าเฉลี่ยการรับรู้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีการรับรู้ระดับปานกลาง 3 ลำดับแรก คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดการพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ความเข้าใจเกี่ยวกับการ

ประกันคุณภาพในสถานศึกษา และความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บทบาทสถานศึกษาสามารถอนุมัติผลการเรียนทุกระดับ ส่วนข้อที่มีการรับรู้ลำดับสุดท้าย คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่ ในระบบประกัน คุณภาพสถานศึกษา

ด้านความก้าวหน้าของครู มีค่าเฉลี่ยการรับรู้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีการรับรู้ระดับปานกลาง 3 ลำดับแรก คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการประเมินเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรวิชาชีพครู ส่วนข้อที่มีการรับรู้ลำดับสุดท้าย คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานของการวิจัยข้อ 3 ที่ว่า “เหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรีมีความสัมพันธ์กับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในเชิงบวก” สถิติที่ใช้คือ สหสัมพันธ์ผลคูณของคะแนน (Pearson Product Moment Correlation) ผลดังตาราง 10

ตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจในการรับรู้กับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

	Y_1	Y_2	Y_3
X_1	.273**	.213**	.253**
X_2	.459**	.411**	.455**
X_3	.406**	.289**	.361**
X_4	.474**	.384**	.447**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า เหตุสนใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวม (X_4) และรายด้าน คือ ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ (X_1) ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น (X_2) และด้านพฤติกรรมส่วนตัว (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวม (Y_3) และรายด้าน คือ ด้านบทบาทของครู (Y_1) และด้านความก้าวหน้าของครู (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำถึงปานกลาง ดังนี้

ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับต่ำ ได้แก่

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ (X_1) กับ การรับรู้ด้านบทบาทของครู (Y_1)

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ (X_1) กับ การรับรู้ด้านความก้าวหน้าของครู (Y_2)

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ (X_1) กับ การรับรู้โดยรวม (Y_3)

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านพฤติกรรมส่วนตัว (X_3) กับ การรับรู้ด้านความก้าวหน้าของครู (Y_2)

ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ได้แก่

เหตุสนใจด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น (X_2) กับ การรับรู้ด้านบทบาทของครู (Y_1)

เหตุสนใจด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น (X_2) กับ การรับรู้ด้านความก้าวหน้าของครู (Y_2)

เหตุสนใจด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น (X_2) กับ การรับรู้โดยรวม (Y_3)

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านพฤติกรรมส่วนตัว (X_3) กับ การรับรู้ด้านบทบาทของครู (Y_1)

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านพฤติกรรมส่วนตัว (X_3) กับ การรับรู้โดยรวม (Y_3)

เหตุสนใจในการรับรู้โดยรวม (X_4) กับ การรับรู้ด้านบทบาทของครู (Y_1)

เหตุสนใจในการรับรู้โดยรวม (X_4) กับ การรับรู้ด้านความก้าวหน้าของครู (Y_2)

เหตุสนใจในการรับรู้โดยรวม (X_4) กับ การรับรู้โดยรวม (Y_3)

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานการวิจัยข้อ 4 ที่ว่า “การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีสังกัดแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้ คือ ใช้ การทดสอบค่าที (t-test) ผลดังตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของ ข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามสังกัด

การรับรู้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ	สังกัด	N	$\bar{X}$	S.D.	t	P- value
ด้านบทบาทของครู	กรมสามัญศึกษา	254	3.10	.55	-1.75	.081
	สำนักงานคณะกรรมการ- การประถมศึกษาแห่งชาติ	299	3.18	.52		
ด้านความก้าวหน้าของครู	กรมสามัญศึกษา	254	2.86	.60	-1.67	.095
	สำนักงานคณะกรรมการ- การประถมศึกษาแห่งชาติ	299	2.95	.60		
รวมเฉลี่ย	กรมสามัญศึกษา	254	2.98	.55	-1.79	.074
	สำนักงานคณะกรรมการ- การประถมศึกษาแห่งชาติ	299	3.06	.53		

จากตาราง 11 แสดงว่า การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของ ข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานการวิจัยข้อ 5 ที่ว่า “การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ผลดังตาราง 12-13

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	ระดับการศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.
ด้านบทบาทของครู	ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	3.14	.60
	ปริญญาตรี	495	3.14	.53
	สูงกว่าปริญญาตรี	19	3.25	.46
	รวม	553	3.14	.53
ด้านความก้าวหน้าของครู	ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	2.99	.73
	ปริญญาตรี	495	2.90	.59
	สูงกว่าปริญญาตรี	19	3.02	.59
	รวม	553	2.91	.60
รวมเฉลี่ย	ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	3.06	.65
	ปริญญาตรี	495	3.02	.53
	สูงกว่าปริญญาตรี	19	3.14	.50
	รวม	553	3.03	.54

จากตาราง 12 แสดงว่าการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	แหล่งของความแปรปรวน	df	MS	F	p-value
ด้านบทบาทของครู	ระหว่างกลุ่ม	2	.12	.43	.652
	ภายในกลุ่ม	550	.28		
	รวม	552			
ด้านความก้าวหน้าของครู	ระหว่างกลุ่ม	2	.27	.75	.475
	ภายในกลุ่ม	550	.36		
	รวม	552			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.16	.58	.583
	ภายในกลุ่ม	550	.29		
	รวม	552			

จากตาราง 13 พบว่า การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รายด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6

สมมติฐานของการวิจัยข้อ 6 ที่ว่า “การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้ คือ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ผลดังตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	ประสบการณ์ในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 15 ปี)	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ด้านบทบาทของครู	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	285	3.18	.54	1.54	.242
	เท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย	268	3.11	.52		
ด้านความก้าวหน้าของครู	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	285	2.91	.63	-.17	.142
	เท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย	268	2.91	.57		
รวมเฉลี่ย	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย	285	3.04	.56	.66	.153
	เท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย	268	3.01	.52		

จากตาราง 14 พบว่า การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 7

สมมติฐานของการวิจัยข้อ 7 ที่ว่า “การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้ คือ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ผลดังตาราง 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ

การรับรู้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ	เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ด้านบทบาทของครู	ชาย	164	3.16	.61	.32
	หญิง	387	3.14	.50	
ด้านความก้าวหน้าของครู	ชาย	164	2.91	.68	-.02
	หญิง	387	2.91	.57	
รวมเฉลี่ย	ชาย	164	3.03	.62	.15
	หญิง	387	3.02	.50	

จากตาราง 15 พบว่า การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 8

สมมติฐานของการวิจัยข้อ 8 ที่ว่า “องค์ประกอบต่าง ๆ ในคุณลักษณะด้านชีวิตสังคม และเหตุจูงใจในการรับรู้ อย่างน้อย 1 องค์ประกอบ สามารถพยากรณ์การรับรู้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี” สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน เมื่อให้การรับรู้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมเป็นตัวแปรตาม

ตัวพยากรณ์	R	R ²	B	β	t	p-value
ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น	.447	.200	.385	.396	9.150	.000
ด้านพฤติกรรมส่วนตัว	.476	.226	.273	.241	4.804	.000
ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ	.482	.233	-.113	-.109	-2.097	.037
ค่าคงที่			1.035		5.508	.000

$$SE_{est} = .4756$$

$$F = 55.453$$

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า จำนวน 7 ตัวแปรที่ศึกษา มีเพียง 3 ตัวแปร ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนโดยรวมของการรับรู้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยมีความสำคัญตามลำดับคือ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น ด้านพฤติกรรมส่วนตัว และด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ซึ่งตัวแปรนี้มีอิทธิพลในเชิงลบ ต่อการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และตัวแปร 3 ตัวแปรดังกล่าวร่วมกัน อธิบายความแปรปรวนของคะแนน การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของ ข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ได้ประมาณร้อยละ 24 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .4756

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_3 = 1.035 + .385(X_2) + .273(X_3) - .113(X_1)$$

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .396(X_2) + .241(X_3) - .109(X_1)$$

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน เมื่อให้การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านบทบาทของครู เป็นตัวแปรตาม

ตัวพยากรณ์	R	R ²	B	β	t	p-value
ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น	.438	.192	.351	.367	8.549	.000
ด้านพฤติกรรมส่วนตัว	.488	.238	.335	.301	6.048	.000
ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ	.495	.245	-.121	-.118	-2.304	.022
ค่าคงที่			.183		5.725	.000

$$SE_{est} = .466$$

$$F = 59.402$$

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า จำนวน 7 ตัวแปรที่ศึกษา มีเพียง 3 ตัวแปร ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านบทบาทของครู โดยมีความสำคัญต่อการรับรู้ตามลำดับ คือ เหตุจูงใจในการรับรู้ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น ด้านพฤติกรรมส่วนตัว และด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ซึ่งตัวแปรนี้มีอิทธิพลในเชิงลบ ต่อการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และตัวแปร 3 ตัวแปรดังกล่าวร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ได้ประมาณร้อยละ 25 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .466

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_1 = .183 + .351(X_2) + .335(X_3) - .121(X_1)$$

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .367(X_2) + .301(X_3) - .118(X_1)$$

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน เมื่อให้การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านความก้าวหน้าของครู เป็นตัวแปรตาม

ตัวพยากรณ์	R	R ²	B	β	t	p-value
ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น	.412	.169	.394	.362	8.476	.000
ด้านพฤติกรรมส่วนตัว	.424	.180	.148	.116	2.725	.007
ค่าคงที่			.931		4.410	.000

$$SE_{est} = .551$$

$$F = 60.515$$

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า จำนวน 7 ตัวแปรที่ศึกษา มีเพียง 2 ตัวแปร ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านความก้าวหน้าของครู โดยมีความสำคัญตามลำดับคือ เหตุสนใจในการรับรู้ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว ตัวแปร 2 ตัวแปรดังกล่าวร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ได้ประมาณร้อยละ 18 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .551

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_2 = .931 + .394(X_2) + .148(X_3)$$

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .362(X_2) + .116(X_3)$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยมีลำดับขั้นตอนการวิจัยและผลสรุปการวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเหตุปัจจัยในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกเป็นเหตุปัจจัยในการรับรู้ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว รวมถึงการศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในด้านบทบาทของครู และความก้าวหน้าของครู โดยจำแนกตามสังกัด ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและเพศ นอกจากนี้ยังศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุปัจจัยในการรับรู้กับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี พร้อมทั้งค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี

ฉะนั้นในขณะที่ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาพยายามร่วมกันผลักดันให้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บรรลุผลตามเป้าหมายตามเจตนารมณ์ งานวิจัยนี้จึงเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารการศึกษา ซึ่งเป็นผู้แทนของกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนภูมิภาค ผู้แทนกรมแต่ละกรม และผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี คือทำให้ได้ทราบถึงเหตุปัจจัยในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในสังกัด อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบาย และพัฒนาวิธีการจัดรูปแบบหรือสื่อเพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารตามแนวทางเหตุปัจจัยในการรับรู้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ให้ได้รับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากยิ่งขึ้น

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. เหตุปัจจัยในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
2. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง

3. เหตุจูงใจในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก
4. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีสังกัดแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน
5. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน
6. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน
7. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เพศแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน
8. องค์ประกอบต่าง ๆ ในคุณลักษณะด้านชีวิตสังคม และเหตุจูงใจในการรับรู้ อย่างน้อย 1 องค์ประกอบ สามารถพยากรณ์การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีจำนวนสถานศึกษาจำนวน 481 แห่ง และข้าราชการครู จำนวน 5,769 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยคิดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 294 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 354 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 648 คน ได้รับแบบสอบถามคืนและใช้วิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 553 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.33

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล โดยศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเหตุจูงใจและทฤษฎีการเรียนรู้ โดยเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น เป็นแบบสอบถามชนิดสำรวจรายการและแบบประเมินค่า 5 ระดับซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสื่อหรือช่องทาง ที่ทำให้ได้รับรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพ จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 4,6,7,8,14,18 และข้อที่ 21 ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 2,10,11,12,13,16,19,22,23 และข้อที่ 26 และด้านพฤติกรรมส่วนตัว จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 1,3,5,9,15,17,20,24,25 และข้อที่ 27 รวมจำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านบทบาทของครู จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 1 – 10 และด้านความก้าวหน้าของครู จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 11 - 20 รวมจำนวน 20 ข้อ

แบบสอบถามที่จัดทำขึ้น ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 50 คน ซึ่งไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แล้วนำมาวิเคราะห์รายข้อโดยวิธีหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนข้อคำถามรายข้อกับคะแนนรวมโดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ข้อใดที่ไม่พบความสัมพันธ์แสดงว่าไม่ได้วัดโครงสร้างเดียวกัน ซึ่งถือว่าเป็นการหาค่าอำนาจจำแนกไปด้วย

นำแบบสอบถามที่เลือกแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170-172) ซึ่งปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบสอบถามเหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมเท่ากับ 0.8952 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของเหตุจูงใจในการรับรู้ซึ่งจำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้คือ ด้านความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพ เท่ากับ 0.8466 ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น เท่ากับ 0.8587 และด้านพฤติกรรมส่วนตัว เท่ากับ 0.8289

ในส่วนของการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.9792 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ด้านบทบาทของครู เท่ากับ 0.9647 และด้านความก้าวหน้าของครู เท่ากับ 0.9666

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ หาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเหตุผลใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี สถิติที่ใช้ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด
2. การศึกษาการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี สถิติที่ใช้ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด
3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลใจในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี สถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผลคูณของคะแนน (Pearson Product Moment Correlation) แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด
4. การศึกษาการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่จำแนกตามสังกัด ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศ สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test)
5. การศึกษาการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)
6. การศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ในคุณลักษณะด้านชีวิตสังคม และเหตุผลใจในการรับรู้ เพื่อใช้พยากรณ์การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. เหตุสนใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยในด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ข้อที่เป็นเหตุสนใจในการรับรู้มากที่สุด คือ ความต้องการที่จะเป็นครูที่มีคุณภาพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น ข้อที่เป็นเหตุสนใจในการรับรู้มากที่สุด คือ การสัมมนาทางวิชาการที่ทำให้ตื่นตัวหาความรู้เพิ่มขึ้น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว ข้อที่เป็นเหตุสนใจในการรับรู้มากที่สุด คือ ความต้องการเป็นคนทันสมัยเหตุการณ์

2. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านบทบาทของครู และด้านความก้าวหน้าของครู อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยในด้านบทบาทของครู ข้อที่มีการรับรู้มากที่สุด คือ ความเข้าใจด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดการพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านความก้าวหน้าของครู ข้อที่มีการรับรู้มากที่สุด คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่สังกัดต่างกัน คือ สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน

การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน

การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน คือ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (15 ปี) และเท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย พบว่าไม่แตกต่างกัน

การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัด กาญจนบุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน คือ เพศชายและเพศหญิง พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. เหตุสนใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมและ รายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และ ด้านพฤติกรรมส่วนตัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทั้งโดยรวม และรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านบทบาทของครู และด้านความก้าวหน้าของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำถึงปานกลาง ดังนี้

ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับต่ำ ได้แก่

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ กับ การรับรู้ด้านบทบาท ของครู

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ กับ การรับรู้ด้านความ ก้าวหน้าของครู

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ กับ การรับรู้โดยรวม
เหตุสนใจในการรับรู้ด้านพฤติกรรมส่วนตัว กับ การรับรู้ด้านความก้าวหน้าของครู
ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับ ปานกลาง ได้แก่

เหตุสนใจด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น กับ การรับรู้ด้านบทบาทของครู

เหตุสนใจด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น กับ การรับรู้ด้านความก้าวหน้าของครู

เหตุสนใจด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น กับ การรับรู้โดยรวม

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านพฤติกรรมส่วนตัว กับ การรับรู้ด้านบทบาทของครู

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านพฤติกรรมส่วนตัว กับ การรับรู้โดยรวม

เหตุสนใจในการรับรู้โดยรวม กับ การรับรู้ด้านบทบาทของครู

เหตุสนใจในการรับรู้โดยรวม กับ การรับรู้ด้านความก้าวหน้าของครู

เหตุสนใจในการรับรู้โดยรวม กับ การรับรู้โดยรวม

4. การหาตัวแปรที่สามารถทำนายการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า เหตุสนใจในการรับรู้ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว สามารถพยากรณ์การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ได้ดังนี้

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น ด้านพฤติกรรมส่วนตัว และด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงลบต่อการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวม และร่วมกันพยากรณ์ ได้ประมาณร้อยละ 24

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_3 = 1.035 + .385(X_2) + .273(X_3) - .113(X_1)$$

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .396(X_2) + .241(X_3) - .109(X_1)$$

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น ด้านพฤติกรรมส่วนตัว และด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงลบต่อการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านบทบาทของครู และร่วมกันพยากรณ์ ได้ประมาณร้อยละ 25

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_1 = .183 + .351(X_2) + .335(X_3) - .121(X_1)$$

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .367(X_2) + .301(X_3) - .118(X_1)$$

เหตุสนใจในการรับรู้ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงบวก ต่อการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านความก้าวหน้าของครู และร่วมกันพยากรณ์ ได้ประมาณร้อยละ 18

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_2 = .931 + .394(X_2) + .148(X_3)$$

สมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .362(X_2) + .116(X_3)$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาเหตุจูงใจในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี มีประเด็นที่สำคัญ ควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. เหตุจูงใจในการรับรู้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมาก โดยเหตุจูงใจในการรับรู้ที่จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว ซึ่งทุกด้านเป็นเหตุจูงใจในการรับรู้ในระดับมาก แสดงว่าข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ได้รับอิทธิพลกระตุ้นเป็นเหตุให้เกิดแรงจูงใจทั้งภายใน (Intrinsic Motivation) และภายนอก (Extrinsic Motivation) ดังที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 18-19) ได้กล่าวว่า เหตุจูงใจภายใน เป็นสภาวะของบุคคลที่มีความต้องการแสดงพฤติกรรมด้วยเหตุผลและความชอบของตนเองซึ่งต่างจากเหตุจูงใจภายนอกซึ่งเกิดจากบุคคลได้รับการกระตุ้นจากภายนอกแล้วจึงมองเห็นจุดมุ่งหมายและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรม ทั้งนี้จิตวิทยาเชื่อว่า เหตุจูงใจภายในมีความสำคัญกว่าเพราะเกิดภายในตัวบุคคลจึงทำให้บุคคลประสบผลสำเร็จมากกว่า

เมื่อพิจารณาเหตุจูงใจในการรับรู้จากการวิเคราะห์ผลแล้ว พบว่า เหตุจูงใจด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นเหตุจูงใจภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความเป็นครูที่มีคุณภาพ ความต้องการความก้าวหน้า และความต้องการทราบเรื่องที่มีผลกระทบต่อบทบาทของตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะของเหตุจูงใจที่เกิดจากปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) ของเฮิร์ชเบอร์ก ซึ่ง ลูธันส์ (วชิระ ขาวหา. 2534 : 39 อ้างอิงมาจาก Luthans. 1985 : 201) ได้กล่าวถึงว่า เหตุจูงใจที่ทำให้คนทำงานได้สำเร็จ ประกอบด้วยปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) ซึ่งเป็นปัจจัยที่สามารถสร้างแรงจูงใจทางบวก เช่น ความต้องการความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ และความก้าวหน้า เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อารีรัตน์ หิรัญโร (2532 : 165-166) ที่ศึกษาแรงจูงใจของอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการทำงานอันเกิดจากปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพอใจในการทำงานของอาจารย์และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเซอร์จิโอวานนิและคาร์เวอร์ (Sergio Venni and Carver. 1980 : 77) ที่ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานของครู พบว่า การได้รับการยอมรับนับถือ ความสำเร็จของงาน และ

ความรับผิดชอบ เป็นองค์ประกอบที่ส่งผลให้ครูเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ กูดสัน (Goodson. 1985 : 3543-A) ที่ได้ศึกษาทฤษฎีสององค์ประกอบของเฮิร์ชเบิร์ก ที่ใช้กับครู ประถมศึกษาในรัฐอลาบามา พบว่าความสำเร็จเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ครูพอใจในการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของผอบเธียร์ วงศ์ภักดี (2537 : 76) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมในธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่า แรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม โดยเจ้าหน้าที่ประเมินด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001

การที่เหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการ ครู ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมากทุกด้านจึงเป็นสิ่งที่ดี ซึ่งแสดงว่าข้าราชการครูเป็นผู้ที่ไม่ ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ มีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน ซึ่งนอกจากจะประสบผลสำเร็จในการ ปฏิบัติงานแล้วยังสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จในอาชีพ มีความก้าวหน้า และสามารถ เป็นครูที่มีคุณภาพ เป็นที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา อีกด้วย

2. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัด กาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นการรับรู้ในด้านบทบาทของครูและการรับรู้ในด้าน ความก้าวหน้าของครู อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน อาจเนื่องมาจากเหตุต่อไปนี้

2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังประกาศใช้ยังไม่นาน โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542 และมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542 ที่ผ่านมา

2.2 ขณะนี้กำลังมีการดำเนินการต่าง ๆ ให้เกิดความชัดเจนที่เป็นรูปธรรม ฉะนั้นการรับรู้ที่ผ่านมาจึงเป็นเพียงการรับรู้ในสาระสำคัญของกฎหมายแม่บททางการศึกษา เช่น เรื่อง ความมุ่งหมายและหลักการ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา รูปแบบ แนวทางและการบริหารจัดการ เป็นต้น

2.3 คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี ตามบท เฉพาะกาล ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการกำหนดแผนการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด คือภายใน 3 ปี ระยะเวลาจึงยังไม่ส่งผลต่อตัวข้าราชการครูโดยตรงมากนัก

2.4 การจัดทำร่างกฎหมายเพื่อประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังอยู่ในระหว่างการขอรับความคิดเห็นจาก จึงทำให้มีต้นร่างกฎหมายแต่ละฉบับหลายต้นร่าง เช่น ฉบับของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น ข้าราชการครูจึงอาจยังไม่ได้รับข้อมูลหรือยังไม่มั่นใจแนวทางต่าง ๆ และรอความชัดเจนให้มากกว่านี้

2.5 สภาพพื้นที่ของจังหวัดกาญจนบุรี เป็นอุปสรรคต่อการรับรู้ เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรี เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มาก เป็นลำดับที่ 3 ของประเทศ มีลักษณะส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีความยากลำบากในการคมนาคมและติดต่อสื่อสาร หลายอำเภอยังมีความกันดารและห่างไกลจากแหล่งวิชาการ

2.6 โอกาสในการเข้าอบรมสัมมนาและรับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังมีน้อย เพราะจากข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี รับรู้การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากที่สุดจากเอกสารพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่หน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดพิมพ์ขึ้น รองลงมาคือ จากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร ซึ่งจากการบรรยายจากวิทยากรนั้นอยู่ในลำดับที่ 5

3. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าตัวแปรสังกัดไม่ทำให้การรับรู้แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะอาชีพครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากกรมต้นสังกัด จากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และจากครูสภา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย แสงธำรง (2540 : 79) ที่ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองของข้าราชการในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า ประเภทข้าราชการไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองของข้าราชการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอายุพร อิมสุดใจ (2537 : 143) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการเขียนเอกสารวิชาการของอาจารย์พยาบาล ในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม พบว่า ตำแหน่งหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเขียนเอกสารทางวิชาการ ทั้งนี้อีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีการรับรู้ไม่แตกต่างกันก็คือ การปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกันและมีรูปแบบการบริหารงานที่เป็นหลักใหญ่ ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก

4. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าตัวแปรระดับการศึกษา ไม่ทำให้การรับรู้แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536 : 138) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนกับประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน พบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อต่อประสิทธิผลของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล ภัศระ (2535 : 47) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของครูมัธยมศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของครูมัธยมศึกษา สำหรับข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ระดับการศึกษา ไม่ทำให้การรับรู้แตกต่างกัน อาจเนื่องจากการปฏิบัติงานทางวิชาชีพที่คล้ายคลึงกัน ประกอบกับความสามารถของบุคลากรไม่แตกต่างกันมากนัก ทำให้ระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อการรับรู้ดังกล่าว

5. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าตัวแปรประสบการณ์ในการทำงานไม่ทำให้การรับรู้แตกต่างกัน สอดคล้องกับของ อายุพร อิมสุตใจ (2537 : 143) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการเขียนเอกสารวิชาการของอาจารย์พยาบาล ในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม พบว่า ประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการเขียนเอกสารทางวิชาการ สำหรับข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่ทำให้การรับรู้แตกต่างกัน อาจเนื่องจากการปฏิบัติงานทางวิชาชีพที่คล้ายคลึงกัน และข้าราชการครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องรวมถึงการนำเทคโนโลยี ที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในสถานศึกษา ทำให้ประสบการณ์ในการทำงานไม่มีผลต่อการรับรู้ดังกล่าว

6. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าตัวแปรเพศไม่ทำให้การรับรู้แตกต่างกัน สอดคล้องกับ อุบล ภัศระ (2535 : 47) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของครูมัธยมศึกษา พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของครูมัธยมศึกษา และสอดคล้องกับสุนนท์ รัตนรังสิกุล (2534: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาพบว่านักศึกษาชายและหญิง มีการรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน

7. เหตุจูงใจการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูใน จังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแสดงว่าหากมีการเพิ่มเหตุจูงใจในการรับรู้จะส่งผลให้เกิดการรับรู้มากยิ่งขึ้น เช่น กรณีของ สื่อ ซึ่งเป็นเหตุจูงใจชนิดหนึ่ง จากการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการรับรู้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับวิริศา วราลักษณ์ (2538 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการเปิดรับข่าวสารความรู้เรื่องสิ่งเสพติดและการป้องกันสิ่งเสพติดจากสื่อมวลชน และ สื่อบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบการเปิดรับข่าวสารความรู้เรื่องสิ่งเสพติดและการป้องกันสิ่งเสพติดจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกกับความรู้ความ เข้าใจในเรื่องสิ่งเสพติดและการป้องกันสิ่งเสพติด

8. การศึกษาปัจจัยที่พยากรณ์การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่ามี 3 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การรับรู้ได้ คือ เหตุจูงใจ ในการรับรู้ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้าน พฤติกรรมส่วนตัว สอดคล้องกับแนวคิดของมาสโลว์ (อนันต์ สุขกลัด. 2541 : 20-21 ; อ้างอิงมา จาก Maslow. 1970 : 35-58) ที่เชื่อว่าความต้องการของมนุษย์ เช่น ด้านร่างกาย ด้านความ ปลอดภัย ความมั่นคง ความรัก การมีส่วนร่วมในสังคม ชื่อเสียงเกียรติยศและการเคารพยกย่อง ด้านความสำเร็จและความสมหวังในชีวิต เป็นเหตุจูงใจให้บุคคลกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนอง ความต้องการของตน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิระ ขาวหา (2534 : 14) ที่ศึกษาปัจจัยที่ สัมพันธ์กับความผูกพันต่อสถาบันของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า เหตุจูงใจในการรับรู้ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และ ด้านพฤติกรรมส่วนตัว สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อสถาบันของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการกำหนดนโยบายหรือการพัฒนาวิธีการ ที่จะนำไปสู่การจัดรูปแบบ หรือช่องทางการสื่อสารให้ข้าราชการครูจังหวัดกาญจนบุรี ได้รับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหรือการรับรู้เรื่องต่าง ๆ ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นนั้น ควรได้พิจารณาเหตุปัจจัยในการรับรู้ ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และด้านพฤติกรรมส่วนตัว ประกอบด้วย เพราะจากการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กับการรับรู้อย่างมีนัยสำคัญ (โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับความต้องการที่จะเป็นครูที่มีคุณภาพ และเรื่องของการสัมมนาทางวิชาการที่ทำให้ครูตื่นตัวหาความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพิ่มขึ้น รวมถึงยังพบว่าครูส่วนมากมีความไม่รู้และมีความต้องการเป็นคนทันเหตุการณ์)

2. การทราบถึงการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี ว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในด้านบทบาทของครู และด้านความก้าวหน้าของครู นั้น ผู้บริหารการศึกษาซึ่งเป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในส่วนภูมิภาค และผู้แทนกรมแต่ละกรม ควรจัดให้มีการสัมมนาและกระตุ้นให้ครูได้มีส่วนรับรู้ความก้าวหน้าตามแนวทางต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รวมถึงให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย ในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปให้มากยิ่งขึ้น และกระตุ้นให้ครูเกิดการรับรู้ในสาระสำคัญรวมถึงการสร้างความร่วมมือทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

3. เอกสารพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดพิมพ์ขึ้นนั้น จากการศึกษพบว่าทำให้ข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี รับรู้มากที่สุด ฉะนั้นหากมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในโอกาสต่อไปควรจัดทำเป็นเอกสารเฉพาะเรื่อง หรือเป็นลักษณะของจุลสาร เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กับบุคลากรทางการศึกษากลุ่มอื่น เช่น ผู้บริหารการศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น หรือกับบุคคลที่มีบทบาทในการสนับสนุนการศึกษา เช่น คณะกรรมการศึกษา และกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในเรื่องที่มีความสำคัญอื่น ๆ เช่น เรื่องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพทางการศึกษา และการปฏิรูปการศึกษา
3. ควรศึกษาการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา กับประชาชนและเอกชน
4. ควรศึกษาการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ หรือการสังเกต เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีเดชา, 2528.
- กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน. ปรินิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- กันยา สุวรรณแสง. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2532.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. สรุปผลการสัมมนาคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 27-28 มีนาคม 2540. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2540. อัดสำเนา.
- จักรพรรดิ วัฒนา. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษาธิการจังหวัดในทศวรรษหน้า (ค.ศ. 1995-2005). ปรินิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- จินตนา สุนทโรทก. การรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว ของเกษตรกรในเขตโครงการพญากรณ์และเดือนการระบาดของศัตรูข้าว จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- เจื้อจันท์ จงสถิตอยู่. "ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและทางเลือก," วารสารการศึกษา แห่งชาติ. 16(2) : 17-23 ; ธันวาคม 2524 – มกราคม 2525.
- เจลิยว บุรีภักดี. "ปัญหาและความต้องการด้านสังคมและวัฒนธรรมของสังคมไทยในทศวรรษ หน้า," ใน เอกสารการสัมมนาเรื่องบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า ณ โรงแรมแกรนด์พาเลซ พัทยา. 20 พฤศจิกายน – 2 ธันวาคม 2527. อัดสำเนา.
- "แรงงานฮึด ส่งผลปฏิรูปสะดุด ชีครุไม่รื้อหน้า พ.ร.บ.ศึกษาขึ้นใหม่," ไทยรัฐ. 18 ตุลาคม 2542. หน้า 15.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2534.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. "การวัดทัศนคติ," ใน เอกสารการอบรมวิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์ เรื่องการวัดทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรมในระหว่างฤดูร้อน ปีการศึกษา 2523. หน้า 1-36. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

- เดชา ทองสุวรรณ. "ปฏิรูปครูเพื่อปฏิรูปการศึกษาไทย," ใน เอกสารการสัมมนาทางวิชาการสมาคม
ศึกษานิเทศก์แห่งประเทศไทย ณ ห้องจันทร์เกษม หอประชุมคุรุสภา กรุงเทพฯ . 6-7
สิงหาคม 2542. คำนำ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธนพร, 2542.
- ถวิล มาตรเลี่ยม. "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ," วิทยาสาร. 98(5) : 2 ; สิงหาคม, 2542.
- ทวีศักดิ์ จันทรสาร. ความคิดเห็นของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและผู้บริหาร
การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. จัดสำเนา.
- ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. "เรียนเพื่ออะไร," ; วิทยาสาร. 81(4) : 32-36 ; ตุลาคม -
ธันวาคม 2526.
- ทศนา เขมมณี. "การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง." วารสารวิชาการ. 2(5) :
2-18 ; พฤษภาคม 2542.
- ธาวิต สุขพานิช. "โลกานุวัตร โลกัณตฺรานุวัตร," มติชน. 25 พฤศจิกายน 2536. หน้า 10.
- ประดินันท์ อุปรมัย. จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์. 2523.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ และ สวิง สุวรรณ. พฤติกรรมศาสตร์ พฤติกรรมสุขภาพและสุขภาพศึกษา.
กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2534.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ. 2539.
- _____. การปรับปรุงการบริหารเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพงาน. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่
กระทรวงศึกษาธิการ. 2540.
- ผอบเรียม วงศ์ภักดี. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมในธนาคาร
พาณิชย์ไทย. ปรินูญานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. จัดสำเนา.
- พจน์ สะเพียรชัย. "การศึกษากับพัฒนาเยาวชน," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 17(2) : 7-16 ;
ธันวาคม 2525 – มกราคม 2526.
- พจนา สุวรรณประทีป. การรับรู้เกี่ยวกับพิษภัยของการบริโภคอาหารที่มีสิ่งปนเปื้อนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินูญานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. จัดสำเนา.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2535.

พรพิมล จันทรพลับ. เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 3.

พระนครศรีอยุธยา : คณะเกษตรศาสตร์ บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา หันตรา, 2539.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก.

19 สิงหาคม 2542.

พรรณภัทร พานิชเจริญ. ความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับมลพิษในสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. จัดสำเนา.

พัฒนาโครงสร้างส่วนราชการและอัตรากำลัง, สำนัก. กระทรวงศึกษาธิการ. โครงการเสริม

ประสิทธิภาพส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปี 2540-2544. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541.

รุ่ง แก้วแดง. ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2542.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

วชิระ ขาวหา. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความผูกพันต่อสถาบันของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. จัดสำเนา.

วริศรา วรลักษณ์. การเปิดรับข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดและการป้องกันสิ่งเสพติดจาก

สื่อมวลชนและสื่อบุคคล ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกระทรวง

ศึกษาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538. จัดสำเนา.

วารินทร์ สายโอบเอื้อ และ สุนีย์ อีรดากร. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร,

2522.

วิชัย วงษ์ใหญ่. "การเตรียมการสู่อนาคต," จดหมายข่าวคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ. 50(16) : 6 ; กันยายน-ตุลาคม 2542.

วิเชียร เกตุสิงห์. "ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้,"

ข่าวสารวิจัยทางการศึกษา. 18(3) : 8-11 ; กุมภาพันธ์-มีนาคม 2538.

ศศิวิมล ปาลศรี. การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538. จัดสำเนา.

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. "เส้นทาง พ.ร.บ.การศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษาไทย," ปฏิรูปการศึกษา. 24(1) : 19-20 ; กันยายน 2542.

ศานี สุวรรณพัฒน์. การวิเคราะห์ปัจจัยเกี่ยวข้องกับการรับรู้ทางสังคมและการเมืองของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับภาวะวิกฤติในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. จัดสำเนา.

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ. จิตวิทยาธุรกิจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

สงัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2529.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 8 . กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

สุจินต์ ปันราช. "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในระบบการศึกษาไทย," วารสารข้าราชการครู. 19(6) : สิงหาคม-กันยายน 2542.

สุภัทรา เสงวนิชย์. การรับรู้ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วง พ.ศ.2540-2541 และพฤติกรรมการประหยัดของ บิดา มารดา และบุตรวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. จัดสำเนา.

สุภาพงษ์ ระวยทรง. การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติต่อการเสนอข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ น.ศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. จัดสำเนา.

สุนันต์ รัตนรังสิกุล. การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. จัดสำเนา.

สุรพงษ์ ไสยณะเสถียร. การสื่อสารสังคม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

- สุวรรณี โพธิ์ศรี. การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของ
ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. จัดสำเนา.
- เหม ทองชัย. "คุณสมบัติและบทบาทที่จำเป็นสำหรับรองอธิการฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยครู,"
วารสารวิชาการอุดมศึกษา. 2(3) : 42-53 ; พฤษภาคม-สิงหาคม 2536.
- อนันต์ สุขกลัด. ขวัญของศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษามัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. จัดสำเนา.
- อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ. "พิจารณาร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ," วิทยาสาร. 98(1) : 25-29 ;
 เมษายน 2542.
- อรทัย แสงอำรุง. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองของข้าราชการในสังกัด สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2540. จัดสำเนา.
- อายุพร อิมสุดใจ. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการเขียนเอกสารทางวิชาการของอาจารย์
พยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2537. จัดสำเนา.
- อารีรัตน์ หิรัญโร. แบบผู้นำที่ส่งผลต่อแรงจูงใจและความพอใจในการทำงานของอาจารย์ใน
สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2532. จัดสำเนา.
- อำรุง จันทวานิช. "การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา," วารสารข้าราชการครู.
 19(3) : 5-8 ; กุมภาพันธ์-มีนาคม 2542.
- อุบล ภัศระ. การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของครูมัธยมศึกษา.
 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2535.
 จัดสำเนา.

- Bole, Elizabeth H. "Nursing Leader's use of Humanistic Behavioral and Motivational Leadership Theories," Dissertation Abstracts International. 47(9) : 3269-A, March, 1987.
- Chaney, Jane Elliott. " An Examination of Student , Teacher and Parent Perception of a Junior High School's most Pressing Discipline Problems," Dissertation Abstracts International. 42(9) : 3820-A ; March, 1982.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. New York : McGraw-Hill, Inc. , 1981.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw – Hill Book Company, 1973.
- Goldenson, Robert and M. Longman. Dictionary of Psychology and Psychiatry. New York : Longman Inc. , 1985.
- Goldsen , Rose K. and Max Ralis. Factors Related to Acceptance of Innovation in Bangkok, Thailand : Analysis of Survey Conducted by the Cornell Cross – Cultural Methodology Project. New York : Department of Far Eastern Studies, Cornell University, 1957.
- Guralnik, David. B. Webster's New World Dictionary of the American Language. Second College Edition. 1st ed. Cleveland, Ohio : Prentice – Hall Press, 1986.
- Guildford, John S. and David E. Gray. Motivation and Modern Management. London : Harper and Row Publishers, 1970.
- Hoy, Wayne K. and Cecil G . Miskel. Educational Administration : Theory, Research and Practice. Fourth Edition. New York : McGraw-Hill, Inc., 1991.
- Kast, Fremont E. and James E. Rosenzweig. Organizations and Management : A System and Contingent Approach. 4th ed. Singapore : McGraw-Hill Book Company, 1985.
- Katz, Daniel and Robert L. Kahn. The Social Psychology of Organizations. New York : John Wiley, 1966.

- Krejcie , Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," In Journal of Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607-610 ; Autumn, 1970.
- Luthans, Fred. Organization Behavior. 4th ed. New York : McGraw – Hill Book Company, 1985.
- Maslow A.H. Motivation and Personality. 2nd ed. New York : Harper and Row Publishers, 1970.
- McClelland, David C. The Achievement Motives. New York : Harper and Row Publishers, 1970.
- O'Neal, Sandra W. " Classifying Job Characteristics of Educational Administrators : An Examination of Satisfiers and Motivators," Dissertation Abstracts International. 47 (9) : 3269-A ; March, 1987.
- Rizzo, John R., Robert J. House and Sidney I. Lirtzman "Role Conflict and Ambiguity in Complex Organizations," Administrative Science Quarterly. 15(2) : 150-163 ; June, 1970.
- Sergiovanni, Thomas J. and Fred D. Carver. The New School Executive : A Theory of Administration. 2nd ed. New York : Harper and Row, 1980.
- Spady, William G. "Dropout from Higher Education : An Interdisciplinary Review and Synthesis," Interchange. 1 : 64 – 85 ; April, 1970.
- Tinto, Vincent. "Dropout from Higher Education : A Theoretical Synthesis of Recent Research," Review of Educational Research. 45(1) : 89 – 125 ; Winter, 1975.
- Vroom, Victor H. Work and Motivation. New York : John Wiley & Sons, Inc., 1964.
- Zacher, Lawrence J. "A Study of Factors Affecting The Environmental Knowledge of Eleventh Grade Students in Montana," Dissertation Abstracts International. 35(8) : 4883–A ; February, 1975.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ กจ 1132/ว 444

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย
ถนนกาญจนาบุรี-ด่านมะขามเตี้ย กจ 71260

29 ธันวาคม 2542

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือเพื่องานวิจัย

เรียน (ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ จำนวน 5 ท่าน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามงานวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายสมภพ สุขกลัด ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำปฏิญานพนธ์เพื่อประกอบการศึกษาระดับมหบัณฑิต สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในเรื่อง “การรับรู้ของข้าราชการครู จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” และเพื่อให้การจัดทำเครื่องมือประกอบการวิจัยมีความสมบูรณ์ในด้านเนื้อหาและภาษา ข้าพเจ้าจึงขอความอนุเคราะห์ท่าน ในการตรวจสอบเครื่องมือของงานวิจัยดังกล่าว ดังเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมภพ สุขกลัด)

ศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย

กลุ่มบริหารงานทั่วไป

โทร. /โทรสาร 034-642273

ที่ กจ 1132/ว 11

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย
ถนนกาญจนาบุรี-ด่านมะขามเตี้ย กจ 71260

6 มกราคม 2542

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์จัดเก็บข้อมูลเพื่องานวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามงานวิจัย

จำนวนชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายสมภพ สุขกลัด ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำปฏิญานิพนธ์เพื่อประกอบการศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในเรื่อง “การรับรู้ของข้าราชการครู จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร เป็นคณะกรรมการควบคุมปฏิญานิพนธ์

ในการนี้จึงขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการครูได้กรอกแบบสอบถามงานวิจัยที่ส่งมาพร้อมนี้ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมภพ สุขกลัด)

ศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย

กลุ่มบริหารงานทั่วไป

โทร. /โทรสาร 034-642273

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง การรับรู้ของข้าราชการครูจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ เป็นการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีทั้งหมด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่ทำให้ได้รับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามสภาพความเป็นจริง

3. ข้อมูลที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะนำไปใช้ในงานวิจัยเท่านั้น ซึ่งจะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่แต่อย่างใด

นายสมภพ สุขกลัด

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับตัวท่านตามความเป็นจริง

1. สังกัด

- () กรมสามัญศึกษา
() สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. ระดับการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน.....ปี

(นับถึงวันตอบแบบสอบถาม เฉพาะของปีเท่ากับหรือมากกว่า 6 เดือน ให้นับเป็น 1 ปี)

4. เพศ

- () ชาย
() หญิง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่ทำให้ได้รับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริง ว่าท่านได้รับรู้เรื่องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทางสื่อหรือช่องทางประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () หนังสือพิมพ์
() หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
() วารสาร
() โทรทัศน์
() วิทยุ
() การบรรยายจากวิทยากร
() พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดพิมพ์ขึ้น
() อื่น ๆ ระบุ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความต่อไปนี้ที่ตรงกับความเป็นจริงว่า เหตุจูงใจต่อไปนี้ ทำให้ท่านรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากน้อยเพียงใด

ท	เหตุจูงใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
✓ 1	ความสนใจต่อเรื่องการศึกษา ของท่าน มีเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว					
2	ผู้บังคับบัญชาแนะนำให้ท่านอ่าน พ.ร.บ.การศึกษาฉบับนี้					
✓ 3	ความต้องการที่จะทำตัวให้ทันต่อความเคลื่อนไหวทางการศึกษา					
4	ความต้องการที่จะก้าวหน้าในวิชาชีพครู					
✓ 5	ความต้องการรู้ว่ามีเนื้อหาสำคัญอะไรบ้างใน พ.ร.บ.การศึกษา					
6	ความต้องการทราบเรื่องที่มีผลกระทบต่อบทบาทของตนเอง					
7	ความต้องการที่จะได้รับการนับถือจากเพื่อนครู					
8	ความต้องการที่จะเป็นครูที่มีคุณภาพ					
✓ 9	ความต้องการเป็นคนทันสมัยเหตุการณ์					
10	เพื่อนครูชักชวนให้อ่าน พ.ร.บ.การศึกษา					
11	สื่อ (วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์) กระตุ้นให้ท่านอยากรับรู้เรื่อง พ.ร.บ.นี้					
12	หน่วยงานที่ท่านสังกัด ส่งเสริมให้มีการติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับ พ.ร.บ.การศึกษา					
13	รายการสนทนาทางวิชาการจากโทรทัศน์ทำให้ท่านอยากรับรู้เรื่อง พ.ร.บ.การศึกษา					
14	ความต้องการที่จะสนองความต้องการของสถานศึกษา					

ที่	เหตุจูงใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
✓ 15	ความตระหนักว่าผู้เป็นครูต้องตามทันสถานการณ์ของบ้านเมือง					
16	นักการศึกษาที่มีชื่อเสียง มีส่วนกระตุ้นให้ท่านได้รับรู้ พ.ร.บ.การศึกษา					
✓ 17	ความใฝ่รู้ของท่านที่เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว					
18	ความต้องการที่จะเห็นช่องทางการสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพให้แก่ตนเอง					
19	ผู้บังคับบัญชา กระตุ้นให้ได้รับรู้เรื่อง พ.ร.บ.การศึกษา					
✓ 20	การมีนิสัยชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เป็นประจำของท่าน					
21	ความต้องการที่จะเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ตอบแทน (การมีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ) ที่แยกเป็นของครู โดยเฉพาะ					
22	กระแสของสังคมและสื่อต่าง ๆ ช่วยให้คุณได้รับรู้ พ.ร.บ.ฉบับนี้					
23	หน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ กระตุ้นท่านให้เข้าใจ พ.ร.บ.มากขึ้น					
✓ 24	การมีคุณลักษณะส่วนตัวที่ชอบพัฒนาตนเองในเรื่องต่าง ๆ					
✓ 25	การมีคุณลักษณะส่วนตัวที่ชอบติดตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ของบ้านเมือง					
26	การสัมมนาทางวิชาการทำให้ท่านตื่นตัวหาความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.การศึกษา					
✓ 27	ความมุ่งมั่นที่ต้องการเห็นระบบการศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่					

โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นเหตุจูงใจอื่น ๆ ที่ทำให้ท่านรับรู้

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความต่อไปนี้ ที่ตรงกับความเป็นจริงว่า ท่านรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในประเด็นต่อไปนี้ ในระดับใด

ที่	ประเด็นการรับรู้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ท่านมีความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ตาม พ.ร.บ. การศึกษา มากน้อยเพียงใด					
2	ท่านเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดการพัฒนาคนให้มีความสมดุลงทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ตาม พ.ร.บ.การศึกษา มากน้อยเพียงใด					
3	ท่านสามารถอธิบายเกี่ยวกับบทบาทครูในคณะกรรมการสถานศึกษา ได้มากน้อยเพียงใด					
4	ท่านมีความเข้าใจเรื่องการประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายนอกสถานศึกษา มากน้อยเพียงใด					
5	ท่านมีความเข้าใจเรื่องการประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากภายในสถานศึกษา มากน้อยเพียงใด					
6	ท่านเข้าใจบทบาทของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่ ในระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา มากน้อยเพียงใด					
7	ท่านมีความเข้าใจแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคล ไปสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษา มากน้อยเพียงใด					
8	ท่านเข้าใจในบทบาทของสถานศึกษาและครูที่เกี่ยวข้องกับองค์กรชุมชน องค์กรเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับใด					
9	ท่านเข้าใจเกี่ยวกับการให้บทบาทสถานศึกษาสามารถอนุมัติผลการเรียนทุกระดับ มากน้อยเพียงใด					

ร.บ.	ประเด็นการรับรู้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10	ท่านสามารถอธิบายเกี่ยวกับบทบาทของครูในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ตาม พ.ร.บ. การศึกษา มากน้อยเพียงใด					
11	ท่านเข้าใจบทบาทของ "องค์กรวิชาชีพครู" ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. การศึกษา มากน้อยเพียงใด					
12	ท่านเข้าใจบทบาทของ "สภาวิชาชีพครู" ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. การศึกษา มากน้อยเพียงใด					
13	ท่านสามารถอธิบายแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู ที่เปลี่ยนแปลงไปตาม พ.ร.บ. การศึกษา ได้มากน้อยเพียงใด					
14	ท่านมีความเข้าใจแนวทางของ "การพิทักษ์สิทธิครู" ในองค์กรวิชาชีพครู มากน้อยเพียงใด					
15	ท่านสามารถอธิบายเรื่องเกี่ยวกับ "กองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา" ได้มากน้อยเพียงใด					
16	ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการมีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น สำหรับครู ในระดับใด					
17	ท่านสามารถอธิบายแนวทางเกี่ยวกับ "มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู" ตาม พ.ร.บ.การศึกษา ได้มากน้อยเพียงใด					
18	ท่านมีความเข้าใจแนวทางการประเมินครูเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ มากน้อยเพียงใด					
19	ท่านมีความเข้าใจ แนวทางการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู มากน้อยเพียงใด					
20	ท่านสามารถอธิบาย "การยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง" ตามแนวทางของ พ.ร.บ.การศึกษา ได้มากน้อยเพียงใด					

โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นการรับรู้ด้านอื่น ๆ ที่ท่านสนใจ

.....

※ ขอขอบคุณที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถามเพื่องานวิจัยในครั้งนี้ ※

ภาคผนวก ค

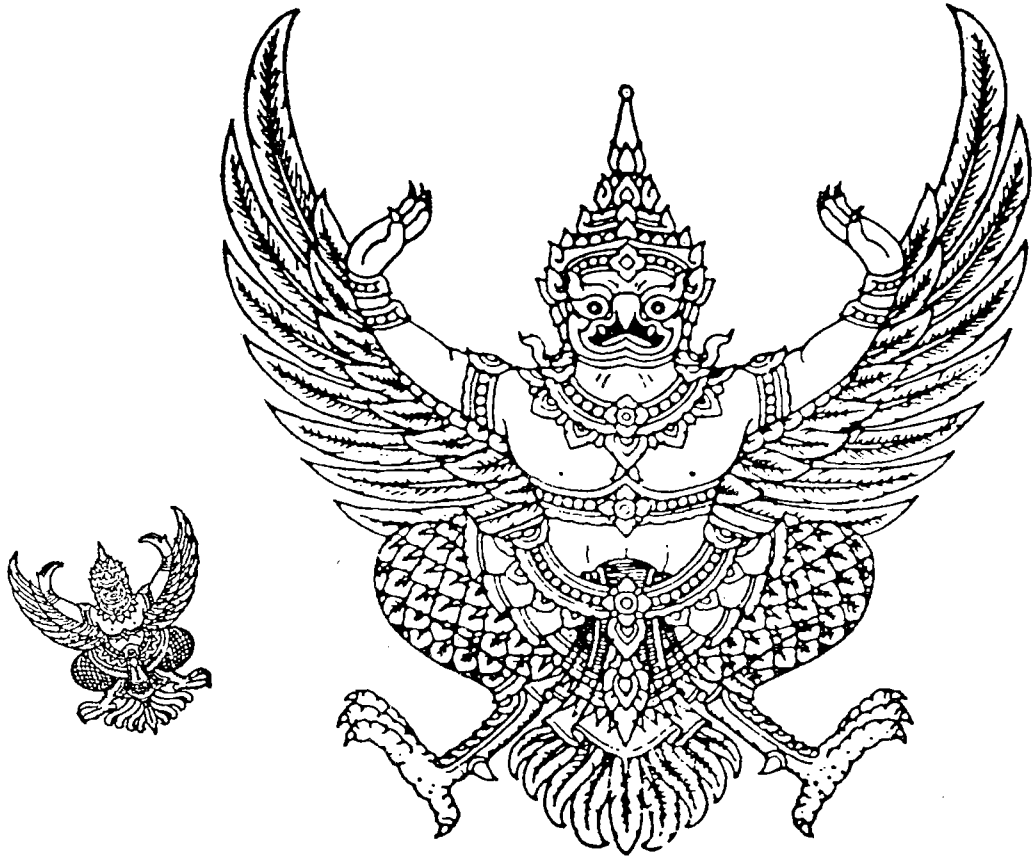
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร.กীরติ ศรีวิเชียร	รองอธิการบดี สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. นายศิลปชัย หอมทรัพย์	ศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
3. นายธวัชชัย พิกุลแก้ว	ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
4. นายอนันต์ สุขกัลดี	ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
5. นายถวิล ทวีวัน	ศึกษาธิการอำเภอบางกรวย
สำนักงานศึกษาธิการอำเภอบางกรวย
จังหวัดนนทบุรี

ภาคผนวก ง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ราชกิจจานุเบกษา

ฉบับกฤษฎีกา

เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๒

สารบาญ

พระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

หน้า ๑

ข้อมูลเพื่อการค้นคว้าและการให้บริการราชกิจจานุเบกษา

ปกหลังด้านใน

เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก

หน้า ๑
ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นในส่วนที่ได้
บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

“การศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

“การประกันคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

“การประกันคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

“ผู้สอน” หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ

“ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

“คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน

“ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน

“ผู้บริหารการศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษาดังแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่างๆ

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา ๖ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา ๗ ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๘ การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (๑) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (๒) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (๓) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๙ การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- (๑) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- (๒) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๓) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและ

ประเภทการศึกษา

(๔) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(๕) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

(๖) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

หมวด ๒

สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา ๑๑ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา ๑๗ และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนได้รับการศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว

มาตรา ๑๒ นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษา แก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ที่ครอบครัวจัดให้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๔ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล รับผิดชอบ

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๓

ระบบการศึกษา

มาตรา ๑๕ การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย

(๑) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา ของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(๒) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จ การศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(๓) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้

ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

มาตรา ๑๖ การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับ อุดมศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา

การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เป็นไป ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็ก ก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความ ต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๒) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น

(๓) ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

มาตรา ๑๕ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้นๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๐ การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๑ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษา เฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐาน การศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

แนวการจัดการศึกษา

มาตรา ๒๒ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา ๒๓ การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความ เหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(๑) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(๓) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา

(๔) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(๕) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา ๒๔ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(๔) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

(๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา ๒๕ รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๒๖ ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสารของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็น สมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา ๒๘ หลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตาม มาตรา ๑๐ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้าน ความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง และวรรคสองแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และพัฒนาสังคม

มาตรา ๒๙ ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการ จัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา ๓๐ ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

หมวด ๕

การบริหารและการจัดการศึกษา

ส่วนที่ ๑

การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ

มาตรา ๓๑ ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากร

เพื่อการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๓๒ ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นคณะกรรมการหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปสภา หรือในรูปคณะกรรมการ จำนวนสี่องค์กร ได้แก่ สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา และคณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๓ สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายและแผนด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม การสนับสนุน ทรัพยากร การประเมินผลการจัดการศึกษา การดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้ง การพิจารณากลับกรองกฎหมายและกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการสภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรี เป็นประธาน กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวน กรรมการประเภทอื่นรวมกัน

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นนิติบุคคล และให้เลขาธิการสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐาน การอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุน ทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึง ความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยการ จัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่พิจารณาเสนอโยบาย แผนพัฒนาด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๓๕ องค์ประกอบของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๔ ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการแต่ละคณะ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความแตกต่างของกิจการในความรับผิดชอบของคณะกรรมการแต่ละคณะด้วย

ให้สำนักงานคณะกรรมการตามมาตรา ๓๔ เป็นนิติบุคคล และให้เลขานุการของแต่ละสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๖ ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ยกเว้นสถานศึกษาเฉพาะทางตามมาตรา ๒๑

ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้นๆ

มาตรา ๓๗ การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากรเป็นหลัก และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา ๓๘ ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา รวมทั้งพิจารณาการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริม

เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๕ ก

หน้า ๑๒
ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

และสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งการกำกับดูแลหน่วยงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่การศึกษา

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคม ผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพบริหารการศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู ผู้นำทางศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกรรมการ และเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา ๓๕ ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๐ ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา ๑๘ (๑) และ (๓)

ส่วนที่ ๒

การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๔๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก

หน้า ๑๓
ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

มาตรา ๔๒ ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓

การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน

มาตรา ๔๓ การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

มาตรา ๔๔ ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา ๑๘ (๒) เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๕ ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา

การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐ ของเขตพื้นที่การศึกษา หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินการได้ โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๔๖ รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

หมวด ๖

มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา ๔๗ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
ทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้อง
ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับ
การประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา ๔๙ ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็น
องค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการ
จัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ
และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่
การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา ๕๐ ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูล
เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและ
ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่า เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการ
ของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคล
หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาได้ไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด
ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข
ต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการ
ดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก

หน้า ๑๕
ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๒

หมวด ๗

ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๕๒ ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา อย่างเพียงพอ

มาตรา ๕๓ ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา

ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด

การจัดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ความในวรรคสองไม่ใช้บังคับแก่บุคลากรทางการศึกษาที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย สถานศึกษา ตามมาตรา ๑๘ (๓) ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษาและวิทยาการพิเศษทางการศึกษา

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา

มาตรา ๕๔ ให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๕๕ ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ เกื้อกูลอื่น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ

ให้มีกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนงานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๖ การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนา มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐในสถานศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๗ ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

หมวด ๘

ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

มาตรา ๕๘ ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาดังนี้

(๑) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ทั้งนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๕๕ ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถานศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถานศึกษา

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณให้สถานศึกษาสามารถจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ ได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๖๐ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้การศึกษานานาชาติที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้

(๑) จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษาก่อนบังคับ และการศึกษาระดับพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน

(๒) จัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

(๓) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่มตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ และบงกชทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๕) จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล และเป็นสถานศึกษาในกำกับของรัฐหรือองค์การมหาชน

(๖) จัดสรรกองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้สถานศึกษาเอกชน เพื่อให้พึ่งตนเองได้

(๗) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน

มาตรา ๖๑ ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

มาตรา ๖๒ ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษ แนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก

หลักเกณฑ์ และวิธีการในการตรวจสอบ ติดตามและการประเมิน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๕

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรา ๖๓ รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตรา ๖๔ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๖๕ ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

มาตรา ๖๖ ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา ๖๗ รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตรา ๖๘ ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงิน อุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยี สารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อการพัฒนาคนและสังคม

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๙ รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิต และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๐ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการ ศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้ บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้อง ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๑ ให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานการศึกษา และสถานศึกษาที่มีอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงมีฐานะและอำนาจหน้าที่เช่นเดิม จนกว่าจะได้มีการจัดระบบการบริหาร และการจัดการศึกษาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

มาตรา ๗๒ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว ซึ่งต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใช้บังคับ

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง และวรรคสี่ ให้แล้วเสร็จ

ภายในหกปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กระทรวงจัดให้มีการประเมินผลภายนอก ครั้งแรกของสถานศึกษาทุกแห่ง

มาตรา ๑๓ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติในหมวด ๕ การบริหารและการจัดการศึกษา และหมวด ๗ ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา มาใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดดังกล่าว รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ในวาระเริ่มแรกที่การจัดตั้งกระทรวงยังไม่แล้วเสร็จ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่ต้องดำเนินการก่อนที่การจัดระบบบริหาร การศึกษาตามหมวด ๕ ของพระราชบัญญัตินี้จะแล้วเสร็จ ให้กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทำหน้าที่กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามพระราช บัญญัตินี้ โดยให้ทำหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕ ให้จัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชนเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้น โดยพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชนเพื่อทำหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอการจัดโครงสร้าง องค์กร การแบ่งส่วนงานตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ ของพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอการจัดระบบครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ ของพระราชบัญญัตินี้

(๓) เสนอการจัดระบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๘ ของพระราชบัญญัตินี้

(๔) เสนอแนะเกี่ยวกับการร่างกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) ต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่บังคับใช้ อยู่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ ต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน

ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนประกอบด้วย

มาตรา ๗๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษาจำนวนเก้าคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การบริหารรัฐกิจ การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและการคลัง กฎหมายมหาชน และกฎหมายการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีใช้ ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐรวมอยู่ด้วย ไม่น้อยกว่าสามคน

ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมายได้

ให้เลขาธิการสำนักงานปฏิรูปการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการบริหาร และบริหารกิจการของสำนักงานปฏิรูปการศึกษารายได้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารและเลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งวาระเดียวเป็นเวลาสามปี เมื่อครบ วาระแล้วให้ยุบเลิกตำแหน่งและสำนักงานปฏิรูปการศึกษา

มาตรา ๗๗ ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษาคณะหนึ่ง จำนวนสิบห้าคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นคณะกรรมการบริหารจำนวน สองเท่าของจำนวนประธานและกรรมการบริหาร เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนห้าคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดทบวง มหาวิทยาลัย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

(๒) อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งคัดเลือกกันเอง จำนวนสองคน และคณบดีคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนที่มีการสอน ระดับปริญญาในสาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือการศึกษา ซึ่งคัดเลือกกันเองจำนวนสามคน ในจำนวนนี้จะต้องเป็นคณบดีคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ไม่น้อยกว่าหนึ่งคน

(๓) ผู้แทนสมาคมวิชาการ หรือวิชาชีพด้านการศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งคัดเลือกกันเอง จำนวนห้าคน

เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก

หน้า ๒๒
ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๒

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการ และเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๗๘ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา และมีอำนาจกำกับดูแลกิจการของสำนักงานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน

นอกจากที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษาอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร ตามมาตรา ๗๕ และมาตรา ๗๖

(๒) องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา และการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร ตามมาตรา ๗๗

(๓) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามรวมทั้งการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร เลขานุการ และเจ้าหน้าที่

(๔) ทุน รายได้ งบประมาณ และทรัพย์สิน

(๕) การบริหารงานบุคคล สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น

(๖) การกำกับดูแล การตรวจสอบ และการประเมินผลงาน

(๗) การขุบเล็ก

(๘) ข้อกำหนดอื่นๆ อันจำเป็นเพื่อให้กิจการดำเนินไปได้โดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งรัดการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งในการจัดการศึกษาของรัฐให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ตามที่กฎหมายบัญญัติและให้ความคุ้มครองการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ดังนั้น จึงสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการการศึกษาอบรมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายสมภพ สุขกลัด
เกิดวันที่	8 มกราคม พุทธศักราช 2503
สถานที่เกิด	อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	21/42 หมู่ที่ 5 ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย
สถานที่ทำงาน	สำนักงานศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย ถนนกาญจนาบุรี-ด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี 71260
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2525	อาจารย์ 1 โรงเรียนคชสิทธิ์กิตติคุณวิทยาคม จังหวัดสระบุรี
พ.ศ. 2534	ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอกิ่งอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี
พ.ศ. 2535	ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2540	ศึกษาธิการอำเภอลำลูกเกด จังหวัดสระบุรี
พ.ศ. 2541	ศึกษาธิการอำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี
พ.ศ. 2542	ศึกษาธิการอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	ป.กศ.สูง (วิทยาศาสตร์ทั่วไป) จากวิทยาลัยครูพระนคร
พ.ศ. 2525	ค.บ. (วิทยาศาสตร์ทั่วไป) จากวิทยาลัยครูพระนคร
พ.ศ. 2543	กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

การรับรู้ของข้าราชการครูจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

บทคัดย่อ

ของ

สมภพ สุขกลัด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2543

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยในการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุปัจจัยในการรับรู้กับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกเป็นสังกัด ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน เพศ และเพื่อหาตัวแปรที่สามารถทำนายการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 553 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์ผลคูณของคานัน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. เหตุปัจจัยในการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคือ ด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ด้านพฤติกรรมส่วนตัว และด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น
2. การรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคือ ด้านบทบาทของครู และด้านความก้าวหน้าของครู
3. ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุปัจจัยในการรับรู้กับการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .447$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
4. เหตุปัจจัยการรับรู้และการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครู ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่จำแนกตามสังกัด ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และเพศ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
5. ตัวแปรที่สามารถทำนายการรับรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของข้าราชการครูในจังหวัดกาญจนบุรี คือ ด้านการสนับสนุนจากบุคคลอื่น ด้านพฤติกรรมส่วนตัว และด้านความมุ่งหวังในการประกอบอาชีพ ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 23

KANCHANABURI TEACHERS' PERCEPTIONS TOWARDS
THE ROYAL ACT OF EDUCATION B.E. 2542

AN ABSTRACT

BY

SOMPOB SUKGLUD

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Educational degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

March 2000

The purposes of this study were to study the perceiving motivations and the perceptions towards the Royal Act of Education B.E. 2542 (A.D. 1999) of teachers in Kanchanaburi province; find the relationship between the perceiving motivations and the perceptions towards the Royal Act of Education B.E. 2542 (A.D. 1999) of the teachers; compare the perceptions towards the Royal Act of Education B.E. 2542 (A.D. 1999) of the teachers according to jurisdiction department, educational degree, work experience, and sex; and find if there is any variable that predicts the perceptions towards the Royal Act of Education B.E. 2542 (A.D. 1999) of the teachers.

The sample consisted of 553 teachers in Kanchanaburi province. The instrument used for collecting data was a 5-rating scale questionnaire. The statistics used for the analysis of data were percentage, mean, standard deviation, t-test, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, One-Way ANOVA, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings of the study were as follows.

1. The perceiving motivations towards the Royal Act of Education B.E. 2542 (A.D. 1999) of teachers in Kanchanaburi province were at the high level, i.e. occupational expectations, personal behaviours, and encouragement by other persons respectively.

2. The teachers' perceptions towards the Royal Act of Education B.E. 2542 were at the moderate level, i.e. the teachers' roles and the teachers' progression respectively.

3. The relationship between the perceiving motivations and the perceptions towards the Royal Act of Education B.E. 2542 (A.D. 1999) of the teachers was at the moderate level ($r = .447$) at .01 level of significance.

4. The teachers' perceptions towards the Royal Act of Education B.E. 2542 compared by the jurisdiction department, or the educational degree, or the work experience, or sex were not significantly different at .05 level.

5. The variables that predict the teachers' perceptions towards the Royal Act of Education B.E. 2542 were the encouragement by other persons, personal behaviours, and occupational expectations which could explain up to 23 percent of the variance of the perceptions.